

רס"ן גבירצמן תובל "תולי" ז"ל

רס"ן גבירצמן תובל ז"ל
בן 23 בנפלו

בן חיותה ויעקב

נולד בחדרה

ב-כ' בסיון תשי"ט , 26/6/1959

נפל בקרב

ב-ט"ו באב תשמ"ב , 4/8/1982

במלחמת שלום הגליל

שרת בחיל השריון

יחידה: חט' 188, גד' 71

מקום נפילה: ביירות

באזור: לבנון

נקבר בחדרה

חלקה: ג, שורה: 6, קבר: 4.

בעל צל"ש אלוף הפיקוד

קורות חיים

תובל, "תולי", בן חיותה ויעקב ז"ל, נולד ביום כ' בסיון תשי"ט (26.6.1959) בחדרה. תובל היה נצר למשפחת גבירצמן והוכברג, שתי משפחות מושרשות בחדרה, שתולדותיהן שזורות בתולדות העיר.

משפחת הוכברג הייתה מן החלוצות בענף תעשיית השימורים בארץ. בן שש שנים היה תולי כאשר מת עליו אביו, מבעלי מפעל השימורים "פרי טעים". הוא נותר עם אמו ואחותו אורית בת ה-10. אמו נישאה שנית, וקשרים חדשים ואמיצים נקשרו בין בני המשפחה, בייחוד העמיק הקשר של תולי עם אמו. תולי היה ילד שובב, מלא חן ומצוי תמיד בתנועה, ילדותו עברה עליו בסביבה פסטורלית בין עצים וצבעים: כר פעולה נרחב לשעשועים ולמעשי קונדס. יחודו וחינו של תולי היו בטבעיות ובפשטות שבהתנהגותו. היתה בו אהבה עזה לחיים, וכל מה שאהב לעשות עשה מתוך התלהבות. הוא למד בבית-הספר העיוני בחדרה. היו לתולי הכישורים המתאימים ללמוד, אבל הוא לא אהב להשקיע מאמצים בלימודים. הוא סיים את למודיו במגמה ביולוגית, בהצלחה ובלא מאמץ רב. תולי היה חברותי מאוד.

הוא היה חבר ב"מכבי הצעיר", נהנה לשחק כדורגל ולצפות במשחקי כדורסל, הוא אהב לקרוא ספרים, ורישומם ניכר עליו. בגיל זה למד לרכוב על סוסים, למרות שמשפחתו יכלה לממן לו בלא קושי את שיעורי הרכיבה, הוא עבד בחוות הסוסים בקיסריה ומימן את השיעורים משכרו. תולי היה בעל שיער מתולתל ובהיר, ועיניים חומות - ירקרקות וגדולות. הוא היה חביב על בנות כיתתו והן ביקשו את חברתו. התנהגותו הטבעית והחופשית סחפה

רס"ן גבירצמן תובל "תולי" ז"ל

את מי שנמצא במחיצתו, והשרתה נעימות בכל בליו. טוב לב ורגישות, חוכמה וכושר ניתוח מעולים התמזגו בו ויצרו אישיות אהובה על כל חבריו, ולאחר מכן גם על פקודיו. בצבא הוא החל את שירותו כמפקד טנק, ואחר-כך סיים קורס קצינים. הוא היה בעל רמה מקצועית גבוהה בנושא הטנקים, והיו לו יחסי אנוש מצוינים עם חיליו. הוא שימש מ"מ ומ"פ בפלוגה, ובזכות פיקודו נחשבה למעולה שבגדוד, הוא היה בטנק הראשון שנכנס ללבנון בציר המרכזי, במלחמת "שלום - הגליל". גם כמפקד עמדו לו חינו ואהבת החיים שבו. עשיית הדרוש בפשטות ובטבעיות, חיוכו הכובש ורצונו להגיע לתוצאות הטובות ביותר הקשו על המג"ד לכעוס עליו. בחיוכו שובה הלב והשליו ובמבט שבעיניו היה מפשר כל כעס. חברו, מפקד פלוגת חי"ר כמותו, סיפר כי - "עיניו החכמות, הנוצצות בברק של הגיון, פרצופו המביע חוכמת זקנים ושובבות נעורים" הרחיקו ממנו כל חשש לחיכוכים אפשריים במסגרת התפקיד. יחסיו עם חייליו עוררו את קנאת עמיתיו. חייליו נשמעו לו בחיבה מהולה בהערצה. מעולם לא נזקק להרמת קול. הייתה בו סמכות אדירה, שנבעה אך ורק מהיותו תולי. הוא היה נחמד וסמכותי בעת ובעונה אחת.

כשסיים המח"ט שלו את תפקידו, הוא כתב לתולי מכתב פרידה, ובו דברי הערכה על תפקידו כמ"פ: "אתה מנהל את הפלוגה בצורה מצוינת באימונים ובתרגילים ברמה גבוהה. כפלוגה מבצעית שמשימותיה להוביל את הגדוד את החטיבה ואת הצבא כולו במבצעים ובמלחמה, אני רואה זכות מיוחדת לך כמ"פ להימנות עם החבורה הבכירה של החטיבה... ולי כמח"ט היתה הזכות לפקד עליך ועל מפקדי הפלוגה וחייליה". תולי לא החשיב מעמד ודרגות. הוא לא סיפר על כך בבית, וכאשר נתגלה המכתב במקרה המעיט בחשיבותו.

את חייליו הוא סחף במעשיו ובכח הדוגמא האישית שלו ומפקדיו אף התרו בו לא אחת לבל יחשף כל כך בצריח המפקד. קולו הבוטח, השליו והאמיץ במכשיר הקשר בשעת קרב, היה מקור ביטחון לחייליו. אחד החיילים סיפר כי שמע את קולו במכשיר הקשר לא לירות על בית זה או אחר, כי יש בו אישה, זקן, או שמתנופף מעליו דגל לבן. ביום קרב אחד בלבנון השמידה יחידתו 20 טנקים סוריים ויצאה בלא פגע. היא נשלחה למקומות קשים במיוחד ללחימה.

תולי נהרג בפגיעה ישירה, כאשר רץ תחת אש כבדה, ובידו מטפה, לעבר נגמ"ש בוער שנלכדו בו לוחמים פצועים, על גילוי אומץ לב, מסירות נפש וכושר מנהיגות, הוא זכה בצל"ש מטעם אלוף הפיקוד, אמיר דרורי.

תוכניתו של תולי הייתה ללמוד הנדסה תעשייתית ולחזור למפעל המשפחתי. מדי שלושה חודשים הוא היה מחדש את החוזה עם צה"ל לאחר שמפקדיו שכנעו אותו להאריך את השירות לתקופה נוספת. תחושת החובה והאחריות הם שהכריעו. למרות גילו הצעיר, רצו להטיל עליו תפקיד בכיר יותר - סמג"ד. אבל הפעם, גם כדי להקל על אמו שחרדה לגורלו, הוא החליט לשנות מסלול ולהשתחרר מצה"ל.

הוא נפל שבועיים לאחר המועד המיועד לשחררו. אחר מותו הועלה תולי לדרגת רב-סרן. מיכל, חברתו מילדות, אמרה עליו: "מה שסיפרו על תולי, לא יוכל אף פעם למצות את מה שהוא היה - הוא היה החיים עצמם".

תולי נפל ביום ט"ו באב תשמ"ב (4.8.1982) בשדה התעופה של ביירות, והוא בן 23 שנים. הוא הובא למנוחת עולמים בבית הקברות הצבאי בחדרה. משפחתו הוציאה לאור ספר לזכרו.

לאות ולעדות

כי רס"ן גבירצמן תובל "תולי" ז"ל

מ.א. 3102024

מילא תפקידו

במלחמת שלום הגליל

תיאור העיטור

רס"ן תובל גבירצמן ז"ל שימש כמפקד פלוגת טנקים במהלך מלחמת "שלום הגליל". במשך כל תקופת הלחימה הוביל את החטיבה תוך השמדת טנקי אויב רבים. בנסותו לחלץ לוחמים פצועים מנגמ"ש בוער, הקריב את חייו. במעשיו גילה אומץ לב, מסירות נפש וכושר מנהיגות.

על מעשה זה הוענק לו

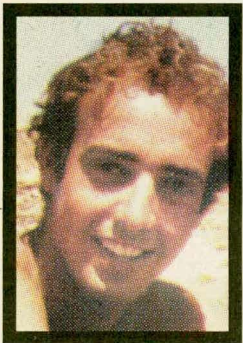
צל"ש אלוף הפיקוד

לפי חוק העיטורים בצבא ההגנה לישראל

אלוף אמיר דרורי
אלוף פיקוד הצפון

ניסן תשמ"ג
אפריל 1983

פצע פתוח מלבנון

תובל (תולי) גבירצמן. קיבל על"ש אלוף פיקוד

בעת מלחמת לבנון התראיין תובל (תולי) גבירצמן, מ"פ בגולני, לא מעט לטלוויזיה. הוא נהרג בשדה התעופה בבירות, והוא בן 23. אחותו, אורית ברום: "הוא פחד שייקרה לו משהו"

"פרי טעים". תובל אהב לשחק כדורגל, ושבוע לפני שנהרג ארגן משחק בין הלוחמים. "אחרי חודשיים של מלחמה לא היינו בכושר", סיפר אחד מהם, "אך תולי רץ, השתולל, וצעק לכל אחד להשקיע".

אביו החורג של תובל, אהרון קמינגר, מספר על היום בו נהרג: "אפשר לומר שהאופי שלו והאמונה שלו שצריך לעזור לזולת ולחברים שלו, גרמו למותו. הם התפרסו בכניסה לשדה התעופה בבירות, אחרי נסיעת לילה, והח" ליפו פלוגה קיימת. הסורים טיווחו את המקום הזה, ובפעם השלישית הם פגעו בנגמ"ש של גולני שהחל לבעור. החיילים ישבו בתוך הטנקים, והוא סייר בשטח. ברגע שהוא ראה שהנגמ"ש נפגע, הוא הוציא את מטף הכיבוי ורץ לכבות אותו. בדרך הוא נפגע ונהרג. הוא לא נהרג במקום, העמיסו אותו על טנק אחר ונסעו לחטיבה. המג"ד סיפר לנו שהמח"ט מאיר דגן בכה כשהוא שמע שתולי נהרג". לאחר שתובל נהרג, החל קמינגר להתנדב ב"יד לבנים" בחררה, שם הוא פעיל עד היום.

האחות אורית ברום מספרת איך המשפחה מתמודדת עם האובדן של תובל, שנהרג לפני כמעט 23 שנה: "במהלך השנה אנחנו חושבים עליו המון, כמה הוא היה מלא חיים, חזק, קסם אישי וחוש הומור. הזמן כן מרפא את הכאב, הוא תורם מאוד. זה לא תהליך פשוט, אבל היום זה לא אותו דבר כמו שהיה בשנים הראשונות. המסר של אמא שלי להורים שכולים הוא שזה אסון נורא אבל אסור להתייאש, חייבים להילחם, ואם רוצים מצליחים לצאת מהתחושה הנוראית".

אלעד הופר

משפחת גבירצמן. חושבים עליו המון

הוא היה נרגע, כי "היה לו קול סמכותי אבל שקט ומשרה ביטחון". תובל נולד בחררה לשתי משפחות חרותיות שורשיות: גבירצמן והוכברג. כשהיה בן שש, מת אביו יעקב, מבעלי מפעל השימורים

אורית ערכה לזכרו של תולי ספר שמתאר את מאורעות חייו, במילים ותמונות, לרבות הראיונות הרבים שהעניק לכלי התקשורת בזמן המלחמה וסיפורים אודותיו מפי חיילים ששהו איתו. בספר מצוטט קצין גולני כאומר שברגע שהוא שמע את קולו בשעת קרב,

13/5/05 תובל 23

כשתובל גבירצמן היה ילד נכתב עליו שיר "טוליק".
בתור עבודה יצירתית בחרנו להמשיך את השיר לאחר מותו של תובל.

טוליק יושב לו לבד בחולות
ולנו ממנו יש רק זכרונות.
עיניו הכחולות מביטות מלמעלה
בשתיקה עצובה כי טוליק למעלה.

העיניים של טוליק שני כוכבים
ואומץ לבו הם שורות עננים.
בעיניים של טוליק דמעות עגולות
כי ממנו נלקחה הזכות לחיות.

נזכור את תובל גבירצמן ז"ל - טוליק - לעד.

רותם פוליצר, טל נתנזון
כתה 60 בי"ס תיכון חדרה
12.2000

המסגרת של ציור חקר
"האגדה האחרונה השלמה"
תלמידי כתה ט' ב"ס תיכון חדרה
שלום בין היריבים
שלום

פרחים בקנה

נחנכה כיכר על שם רב-סרן תובל גבירצמן תושב העיר

פרחים בקנה פיפר תול

הכיכר ע"ש רב-סרן תובל גבירצמן נחנכה השבוע במעמד ראש עיריית חדרה חיים אביטן, ראש המוסד לשעבר אלוף במיל. מאיר דגן, רב העיר האשכנזי הרב ורנר, אנשי צבא ולוחמים בעבר ובהווה. את הטקס הובילו בני המשפחה, שפעלו רבות להנצחתו. תובל (תולי) גבירצמן נולד בחדרה בשנת 59', בן ליעקב וחיותה גבירצמן. כאשר היה בן שש נפטר אביו, וכעבור מספר שנים נישאה אמו לאהרון קמינגר אשר גידל את תולי ואחותו.

תולי סיים את לימודיו בתיכון חדרה והתגייס לצה"ל בשנת 1977. שירת בחיל השריון בחטיבה 188-ברק כמ"פ בגדוד 71. בתאריך 4.8.1982 נפל במבואות ביירות במלחמת שלום הגליל. בן 23 היה במותו.

שנה לאחר מותו הוענק לו צל"ש אלוף הפיקוד על הצטיינותו במהלך המלחמה. בנימוקי הענקת הצל"ש נאמר: "רס"ן תובל גבירצמן ז"ל שימש כמפקד פלוגת טנקים במהלך מלחמת שלום הגליל. במשך כל תקופת הלחימה הוביל את החטיבה תוך השמדת טנקי אויב רבים. בנסותו לחלץ לוחמים פצועים מנגמ"ש בוער הקריב את חייו. במעשיו גילה אומץ לב, מסירות נפש וכוח מנהיגות".

הכיכר עוצבה בפרחי טולפ מפוסלים וצריח טנק, אלמנטים אשר לדברי המשפחה מסמלים את חייו של תולי.

פרחי הטולפ מלאים, צבעוניים ומשמחים את רואיהם, ממש כפי שהיה תולי בחייו. הפרחים חלולים כסמל למה שלא הספיק בחייו, החלל שהותיר אחריו והחלל שנפער בחיי אוהביו מאז נפילתו.

צריח הטנק מסוג "שוט", שבו לחם תולי ולצדו נהרג, מסמל את מסירותו למדינת ישראל אשר

על הגנתה נלחם, את אהבתו לטנקים ולחיל השריון, ואת היותו חלק ממורשת הקרב של צה"ל.

ראש המוסד לשעבר מאיר דגן אשר הכיר היטב את תולי מתקופת שירותם בצבא. דגן בירך את חדרה על חנוכת הכיכר המנציחה לוחם כתולי. אמו של תולי, חיותה, סיפרה למשתתפים הרבים שהגיעו לחלוק כבוד לזכרו, על הילד והנער שהיה ובגרון חנוק הוסיפה כי השנים הרבות שנפלו מאז נפילתו לא הקהו את הכאב.

ראש העיר חיים אביטן אמר כי תולי מסמל את הבנים והבנות שהעיר חדרה התברכה ועדיין מתברכת בהם. בנים ובנות שממשיכים את המורשת של מייסדי חדרה, לאומץ, גבורה, ונכונות להקריב - אפילו את חייהם.

"כואב לחשוב כי מניין השנים שעברו מאז נפילתו של תולי גדול ממניין שנות חייו", אמר אביטן בטקס, "29 שנים חלפו מאז נפל תולי בן ה-23 במבואות ביירות. אך גם עם עברו כמעט שלושה עשורים, יישאר תולי תמיד סמל לחדרה במיטבה ובתפארתה".

בצבא הגנה לישראל הוא ייזכר כמפקד המוביל את לוחמיו במסירות נפש, וכלוחם מצטיין הראוי לצל"ש.

דורות של ילדים יזכרו אותו כתולי משיר הילדים הידוע המנציח את עינוי הזוהרות ככוכבים ואת אהבתו לים.

בחדרה זוכרים אותו כבן העיר, שנולד בה, גדל בה, למד בה, וצבר בדרך חברים ואוהבים רבים, ומעתה ייזכר גם בזכות כיכר זו שהוקמה על-שמו. "בלב משפחתו חקוק תולי לנצח", סיכם ראש העירייה, "בכיכר זו תורמת העיר את חלקה להנצחתו בקרב תושבי חדרה וכל הבאים בשעריה גם בימינו אלה וגם בעתיד".

במחיר מציאה

למכירה בשדרות החירות 5 חדרים + מרפסת שמש, קומה גבוהה, נוף מדהים, מסודרת

920,000 ₪

דירה לדוגמא

נדל"ן פרטי, מסחרי ושיווק פרויקטים

רח' הלל יפה 1 חדרה, 050-7904059, diraledugma@gmail.com

תוכנית טקס חנוכת כיכר תולי

מועד האירוע: יום רביעי 05.10 שעה 17:00

מנחה: גבי שיטרית – מנהל המחלקה הבינתחומית באגף החינוך בעיריית חדרה.

1. **פתיחה** – הקראת "טקסט", על תולי בהתאם לנוסח מצ"ב. (עמ' 2) - מנחה .
 2. **הסרת הלוט.**
 3. **נאום**- חיותה קמינגר- אמו של תולי.
 4. **נאום**- ריתי- אורית ברום- אחותו של תולי.
 5. **שיר**- " סליחות " -תשיר בת המשפחה-מירב גבירצמן בליווי ועיבוד של דויד פרידלנד.
 6. **נאום**- יהושע טלר-מוותיקי החטיבה.
 7. **נאום**- הרב דוד ורנר שליט"א, רבה הראשי של חדרה.
 8. **אדאג'יו**- קטע מהאדאג'יו של אלבינוני- ינגנו האחים מרגולין יוני ודנה בני משפחה. קטע זה נבחר מאחר ותולי אהב מאד את האדאג'יו של אלבינוני.
 9. **נאום**- אלוף במיל איל בן- ראובן, היה מפקדו הישיר של תולי כמג"ד 71 .
 10. **השמעת הקלטה - איתן הבר.**
- מנחה:**
11. **הקטע שיושמע עתה** שודר ברדיו לפני מספר חודשים עם סיום תפקידו של דגן כראש המוסד . איתן הבר כתב צבאי של ידיעות אחרונות במלחמת שלום הגליל , 29 שנים אחרי המלחמה, בחר להיפרד ממאיר דגן כשהוא מספר בתוכנית שהגיש " השבוע שלי" את הסיפור הבא. (זה יכלול את השיר " **תוליק יושב בשקט בחול**")
 12. **נאום**- ראש המוסד לשעבר ואלוף במיל- מר מאיר דגן.
 13. **אריה לוקר, מנכ"ל בית ספר תיכון חדרה - ונואמים נוספים בלתי צפויים.**
 14. **שיר**- fame - מנחה) לפני השמעת השיר): "תולי אהב מאד מוזיקה, אחד השירים האהובים עליו היה השיר FAME, הוא נהג להשמיע אותו הרבה מאד בבית ואף לזמזם את מילותיו.
 - את העיבוד לשיר ערך דיוויד פרידלנד שגם מנגן על הקלידים , תשיר מירב גבירצמן.
 15. **אהרן קמינגר, אביו של תולי, מספר דברים על תולי. תודות.**
 16. **נאום** – ראש העיר חדרה- מר חיים אביטן.
 17. **סיום** - שירת התקווה.

הננו מתכבדים להזמינכם לטקס חנוכת

כיכר תולי

ע"ש רב-סרן תובל גבירצמן ז"ל

הטקס יתקיים ביום רביעי 5.10.11 בשעה 17:00
בפינת הרחובות ז'בוטינסקי רוטשילד

במעמד

ראש עיריית חדרה - **חיים אביטן**

אלוף במי"ל **מאיר דגן** - ראש המוסד לשעבר

אלוף במי"ל **איל בן ראובן**

הרב **ורנר**

לוחמים וחברים

המשפחה

לאחר הטקס הקהל מוזמן לכיבוד בבית פיינברג

"מה שיספרו על תולי, לא יוכל אף-פעם למצות את מה שהוא היה - הוא היה סמל החיים, הוא היה החיים עצמם..."

כיכר תולי

ע"ש

תובל גבירצמן רס"ן

1959-1982

" תוליק יושב לו בשקט בחול
יושב ומביט על הים הכחול
העיניים של תוליק שני כוכבים
ואוכל הוא בנחת אשכול ענבים... "

(מתוך השיר "תוליק ורנה", רמה סמסונוב)

תולי נולד בחדרה בתאריך 26.6.1959, בן ליעקב וחיותה גבירצמן. ילד מלא חיים, חינני, עם ניצוץ בעיניים וחיוך שובה לב. הוא אהב את החיים והיה אהוב מאוד על כולם. סיים את לימודיו בתיכון חדרה והתגייס לצה"ל בשנת 1977. שירת בחיל השריון בחטיבה 188 - ברק כמ"פ בגדוד 71. נפל במבואות ביירות במלחמת שלום הגליל, בתאריך 4.8.1982 ט"ו באב. בן 23 היה בנופלו.

על הצטיינותו במהלך המלחמה הוענק לו צל"ש אלוף הפיקוד. להלן תיאור המעשה ככתוב בצל"ש:

רס"ן תובל גבירצמן ז"ל שימש כמפקד פלוגת טנקים במהלך מלחמת "שלום הגליל". במשך כל תקופת הלחימה הוביל את החטיבה תוך השמדת טנקי אויב רבים. בנסותו לחלץ לוחמים פצועים מוגמ"ש בוער הקריב את חייו. במעשיו גילה אומץ לב, מסירות נפש וכושר מנהיגות. אפריל 1983, ניסן תשמ"ג. אמיר דרורי, אלוף הפיקוד

הכיכר והאלמנטים המשולבים בה, פרחי ה"טוליפ" וצריח הטנק, מסמלים את חייו של תולי. פרחי ה"טוליפ" מלאים, צבעוניים ומשמחים את רואיהם, ממש כפי שהיה תולי בחייו. הפרחים חלולים כסמל למה שלא הספיק בחייו, החלל שהותיר אחריו והחלל שנפער בחיי אוהביו מאז נפילתו. צריח הטנק מסוג "שוט", שבו לחם תולי ולצדו נהרג, מסמל את מסירותו למדינת ישראל אשר על הגנתה נלחם, את אהבתו לטנקים ולחיל השריון, ואת היותו חלק ממורשת הקרב של צה"ל.

צבריה של חילת קמיעה, אגו של טלם א

צמח/אני פה אפניכס כלטון נישל ונפצמח
ככר יצא, לנקמה דל שם תולו.

כה שנים לטון חסרה מלחה,

אנחמטה ומגבלה טויק. אהנצוח אה תולו שלי.

ואחלה צו חקירה בלוי ונפלו שנים רבא.

אפני כלנטיים, היתחתי אחלוב

לככה דל שמו של תולו, אטן תהצב אולו.

אקל רצות כיכר שונה, ניכר אחרה,

ככה למצבה, ככה לשפכה.

ככה למעביר נלכחח.

ונק דלה היסיון האצליק של היית ליה

רעיון ביטוליק שצייך רטוי קן בצבא של מלוי,

דל כיוכה ספר הכברון טלוי.

היט, לטולה טאבה אנהנה, דלגה טולו.

ואהרון טלען אים הפדום, כמו תמוצ,

זאו אכעק אבצד אה האלמה בצורה מולמח

אכלהככה קרמח דיר אג'צ'ים,

טאן כלה אה התועבא,

כן, ביטא וטן היצויחה אהציה אה האב,

לוקפא אפני דלוי אהש לני.

אני חוצה להציל אתי ולמסור אתי לאלה

אני ואלהים אלהי

אני האלה והיקרה רות

אני, האלה שלי אלהי,

אלהי עולה חכה חיים אלהי

אני אלהי אלה

אלהי אלהי אלהי אלהי אלה

אלהי אלהי אלהי

אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אלהי אלהי אלהי אלהי

אני חוצה אצלך אכילי היקר,

אני האלבה והיקרה כרגע

אבא, המאק שלי אהרון,

אמא זיוה חנה חיים אביתן.

אמא דבורה זל, כשאת צופה הן הן

בהתקנה רבה, אהרון אהרון.

תבאנו!

טקס חנוכת כיכר ע"ש תולי ז"ל

ערב טוב.

חיותה ואהרון היקרים

כבוד הרב וורנר

ראש העיר חיים אביטן

תושבי חדרה ותברים יקרים.

אומרים שהזמן עושה את שלו – וזה נכון, אך לא מושלם.

לפיכך, אנחנו כאן היום, לאחר 29 שנים משלימים פער חשוב ביותר שלגביו, הזמן לא עושה ולא יעשה את שלו, והוא המשמעות הערכית חינוכית במורשת הקרב של תולי.

ישנו חוט מקשר בין הקרב בשדה התעופה של בירות ובין אתרי המורשת ובעיקר אתר "ברק" בעליקה, שאהרון היה מיוזמיו ומקימיו לבין הכיכר בחדרה. גבורה היא לא דבר מולד, גבורה באה מתוך החינוך בבית, הדוגמא האישית המשפחתית, הסביבה, מוסדות החינוך והעיר כולה. כל אלו הפנים תולי כאן בחדרה.

לא החזק והענק גיבור, אלא בעל הרוח ושאר הרוח.

כשתולי ראה את חללי ופצועי גולני זועקים לעזרה, הוא לא היה זקוק לשום פקודה לזנק לחלצם, כאשר ידע בדיוק מהי המשמעות של קפיצה מהטנק המוגן לשטח מטוח.

עוצמה זו כאמור, באה מהשורשים. החל מהסבא, אבי השושלת ממקימי התעשייה בחדרה ומהבית של אהרון וחיותה. כל אלו התחברו לרוח חטיבה 188 שחלק ממפקדיה בחווה ולשעבר נמצאים כאן עימנו.

אלו זיהו את תולי כמפקד, העבירו לו משימות, היו בטוחים שיבצעם, הקרינו לו מסמכותם וזאת, כאמור, בהבנה והערכה עוד בחייו.

יום -יום ושעה שעה כאשר כלי רכב יסובבו את הכיכר, עוברי עורך יחצו אותו, יעצרו לרגע, יקראו ויפנימו את ערך הגבורה המוסרית וחירוף הנפש, כך גם יושלם המעגל וגם תהיה לצעירים ולנוער אבוקה לאורה ילכו.

יצא לי להיפגש עם תולי כשבועיים לפני האירוע, כאשר מפקד גדוד 71 אייל בן ראובן ביקשני לבקרו בנופש בעכו.

תולי שכה אהב את חיילי הפלוגה, יצא מגדרו להסביר כמה חשוב פסק הזמן לחיילים למילוי מצברים להמשך המשימות שאכן הגיעו.

והפעם השנייה לצערנו, ביום האירוע ליד שדה התעופה של בירות.

יהיו דברים אלו מנוף נוסף לחיזוק המשפחה וגאווה לעיר חדרה.

י.א.ט

יהושע טלר

איל בן - ראובן:

חיותה, אהרון, ריתי וכל בני המשפחה, ראש המוסד לשעבר אלוף במילואים מאיר דגן, ראש העיר חיים אביטן, כבוד רב העיר, מח"ט 188 שראיתי אותו פה, מג"ד 71 הנוכחי, חיילי גדוד 71 ב' 82' וחילי גדוד 71 מודל 2011, חברים וחברות.

29 שנים חלפו להן מאז יצאנו, חטיבה 188 וגדוד 71, למלחמת לבנון הראשונה. לא אשכח לעולם את רוח החיילים והמפקדים בגלישה ממורדות רמת הגולן לעבר לבנון, תולי זכרונו לברכה בראש פלוגה מ, עוזי זכרונו לברכה בראש פלוגה ל, ואמנון יבדה לחיים ארוכים בראש פלוגה כ כולנו בטוחים ביכולתנו לבצע כל דבר ואכן ביצענו כל משימה שנדרשנו על הצד הטוב ביותר.

בשבילי המלחמה הזאת לא חלפה לה ולא תחלוף. איבדתי שם חיילים, פקודים, חברים שהיום היו צריכים להיות בוגרים בעלי משפחות עם ילדים והם לא...

תולי, הגבר הצעיר, היפה, המחייך, שעונה לי פעם אחר פעם בקשר הישר ובשקט בלי שמץ התרגשות אף במצבים קשים. תולי, שכל כך היה לי תענוג לבוא לבקר בפלוגה שלו ולצאת בהרגשה שעם חבר'ה כאלה אין מעצור... תולי שמבחינתי, בראש שלי, לאחר שאיבדתי את מ"פ ל' עוזי הנפלא, חשבתי לא עוד, לא יכול להיות שאאבד עוד מ"פ...

ופתאום אני קורא לו בקשר: "קודקוד מנחה" והוא לא עונה. ואש תופת נוחתת עלינו וישנם נפגעים רבים, ואני קורא שוב לתולי והוא לא עונה ועונה לי מ"מ עידו ואומר לי "תולי לא על הכלי". אני מודה שבזמן הזה אין לי זמן לדאוג לו אני צריך לדאוג לפינוי הנפגעים, לבקש סיוע מהמח"ט דגן ועוד ועוד ועוד. ואז הנורא מכל: אני רואה את תולי שוכב על טנק הסמג"ד אביגדור ולרגע נשמט מעל הצריח ואז לרגע אחד אני מאבד משלוותי ושואג לאביגדור "עצור! תולי נופל!!!"

זוהו.

שוב אני נאלץ לשים את חומת הצורך, להמשיך ולתת פקודות. שעות ספורות אחרי אני נפרד מהמפקד, האדם הנפלא הזה, בהרמת שמיכה בתאג"ד. אני יוצא לדגן המח"ט ואצלו שוב לרגע קט נופלות החומות, נופלות המחיצות והאיש הקשוח הזה שנמצא איתנו במלחמה ומוביל בכל רגע ולימים ראש המוסד, האיש הזה פורץ בבכי ואנחנו שנינו חבוקים מבכים את הנער הצעיר, הצנוע, היפה, שנע בראש החטיבה לכל אורך חודשי המלחמה.

תולי מילדותו היה ילד – נער, חייל של כולנו. מי מאיתנו לא שר את השיר על תולי? כן, ידעתי היטב את הקשר המופלא שבין תולי לחיותה. ראיתי את היותה בימים הקשים והאיומים שאחרי נפילתו של תולי. כל אשר אני יכול לאמר כאן היום באירוע המרגש הזה ואני אומר את זה לתולי: "בשבילי היית ותישאר חלק מחיי לעולמי עד, וכך גם בני המשפחה".

לאנשי חדרה, לעם ישראל לבחורים ולבחורות המתגייסים: הכיכר הזו, השם הזה "תולי", הצריח הזה והסיפור שאחרי הוא סיפור מופלא. הוא חשוב. ומי אם לא תולי ראוי להיות לנו לנר, מורה דרך לעתיד.

אהרון, יצרת פה זיכרון מדהים, יפה, לתולי ולדור לוחמים. ואולי אולי הצריח הזה יבטא זיכרון וכמיהה לימים שאולי נידרש בעתיד לפחות צריחים ויותר מילים ושפה שבין בני אדם.

אני רוצה להודות לכל מי שנתן יד בבניית הכיכר היפה הזאת. אני רוצה בהזדמנות להודות גם למספר אנשי צבא: האלוף דני ביטון ועוד מספר אנשים שבאמת התגייסו לכיכר הזאת ובאמת עשו ימים כלילות על מנת להביא אותנו לרגע הזה.

נזכור כולנו את תולי. יהיה זכרו ברוך.

חיים אביטן:

משפחת גבירצמן היקרה, משפחת קמינגר, האלוף במילואים מאיר דגן, האלוף במילואים איל בן ראובן, כבוד הרב הראשי של חדרה הרב ורנר, אורחים נכבדים.

אנו חונכים היום את כיכר תולי על שם רב סרן תובל גבירצמן זכרונו לברכה. תולי נולד בחדרה ומסמל את הבנים והבנות שחדרה התברכה ועדיין מתברכת בהם. ילדים עם עיניים בהירות ופנים שחיוך נסוך עליהם. ילדים שאוהבים את העיר ובולעים את החיים בה, את הנופים בסביבה את החוף המדהים שלה. בנים ובנות שממשיכים את המורשת של מייסדי חדרה לאומץ גבורה ונכונות להקריב אפילו את חייהם. כואב לחשוב שמניין השנים שעברו מאז נפילתו של תולי גדול ממניין שנות חייו.

29 שנים חלפו מאז נפל עלם החמודות בן ה-23 במבואות ביירות במלחמת שלום הגליל. גם אם עברו כמעט שלושה עשורים ישאר תולי תמיד סמל לחדרה במיטבה ובתפארתה. זכרו מונצח בחיינו יותר מפן אחד: בצבא ההגנה לישראל הוא יזכר כמפקד המוביל את לוחמיו במסירות נפש וכלוחם מצטיין הראוי לצל"ש. דורות של ילדים יזכרו אותו כתולי בשיר הילדים הידוע המנציח את עיניו הזוהרות ככוכבים ואת אהבתו לים. בחדרה זוכרים אותו כבן העיר שנולד בה, גדל בה, למד בה וצבר בדרך חברים ואוהבים רבים. זכרו נותר עמנו מאז ועד היום, לא מעט בגין משפחתו הפועלת רבות להנצחתו ומעתה יזכר גם בזכות כיכר זאת שהוקמה על שמו. אבל הוא בעיקר יזכר לעד בלב אוהביו, בני המשפחה, חברים לנשק. העובדה שחלפו שנים רבות כל כך בלעדיו לא פוגמת כהוא זה בזיכרון החי בהם.

משפחתו של תולי פעלה במשך שנים על מנת להגיע ליום הזה. הכיכר שאנו חונכים היום מסמלת את תולי שהיה ואת תולי שאיננו. תולי הביא רק יופי לעולם

לאנשי חדרה, לעם ישראל לבחורים ולבחורות המתגייסים: הכיכר הזו, השם הזה "תולי", הצריח הזה והסיפור שאחרי הוא סיפור מופלא. הוא חשוב. ומי אם לא תולי ראוי להיות לנו לנר, מורה דרך לעתיד.

אהרון, יצרת פה זיכרון מדהים, יפה, לתולי ולדור לוחמים. ואולי אולי הצריח הזה יבטא זיכרון וכמיהה לימים שאולי נידרש בעתיד לפחות צריחים ויותר מילים ושפה שבין בני אדם.

אני רוצה להודות לכל מי שנתן יד בבניית הכיכר היפה הזאת. אני רוצה בהזדמנות להודות גם למספר אנשי צבא: האלוף דני ביטון ועוד מספר אנשים שבאמת התגייסו לכיכר הזאת ובאמת עשו ימים כלילות על מנת להביא אותנו לרגע הזה.

נזכור כולנו את תולי. יהיה זכרו ברוך.

דבריו של מאיר דגן – ראש המוסד לשעבר –

בטקס חנוכת כיכר תולי 2011

חיותה, אהרון, ריתי, הנכדים, המשפחה, הרב ורנר שליטא, כבוד ראש העיר מר אביטן, לוחמים לנשק.

אני מודה שכבר אין לי שמחה בלב לראות את הצעירים מאחורה עם תג חטיבה.

פעם חשבתי שהזמן מקל על הכאב מכהה, משכיח את עוצמת חוויות המלחמה והאובדן של אחים לנשק. ככל שאני מתבגר כבר, ומותר לאמר מזדקן ושארית שערותי מלבינה, אני נוכח שהזמן אינו מכהה את עוצמת הכאב ולא משכיח, וכל פעם הדבר הופך להיות קשה יותר ויותר והזכרונות אינם מתערפלים ותחושת האובדן רק מתעצמת.

בשבילי, אני מודה, אני אינני צריך ימי זיכרון. זכרם של חבריי חיים איתי תמיד; הם הולכים איתי לכל מקום. אולי הזמן מצליח להשכיח או להסיח את הדעת ואולי במיוחד אני - לא מסוגל להשכיח את אלה מחבריי שנפלו, ואני מהדור שהשתתף ביותר ממלחמה אחת או שתיים או שלוש, ובמיוחד את אלה שנפלו תחת פיקודי והם אינם נעלמים בתהום השכחה. אין יום שאני לא נזכר במישהו. ואין פעם שאני לא עושה את הדיון עם עצמי ואני שואל תמיד את השאלה ולא תמיד יש לי את התשובה: "האם הייתי יכול לעשות אחרת ואולי היו נחסכים חיי אדם?" לא תמיד אני מוצא לזה תשובה.

בכל זאת אני רוצה להודות לכל אלה שנתנו את ידם לקרוא לכיכר הזאת על שמו של תולי ואם הדבר יביא לתודעת האנשים על מעשה של תולי וחבריו, את מחיר ההקרבה הנאמנות ומעל הכל את ערך החברות והרעות ההדדית שקיימים בין חברים לנשק - דיינו. ואולי פעם יעבור ההלך כאן וישאל מי היה תולי? מה היו מעשיו וחבריו? ודרך כך ילמדו על מחיר ההקרבה ואת סמל המופת של מעשה אישיותם המיוחדת רב לנו הדבר.

לכבוד לי להיות כאן היום אתכם. אני רואה בזה ביטוי של הערכה עם מבט מחנך לעתיד ואם הדבר יעזור וישמר את דמותו המיוחדת של תולי, את אומץ ליבו את הנכונות להקרבה, את נאמנותו לא רק למדינה ולא רק לחבריו אלא במיוחד גם למשפחתו - זה בעיני הסמל היפה לישראל היפה ומופת לכולנו. מי ייתן וזה באמת יהיו הקורבנות האחרונים.

הייתי רוצה לנצל את ההזדמנות הזאת לאחל לכולם שנה טובה ושלא נדע יותר מלחמות.

29 שנים למלחמת שלום הגליל

29 שנים לנפילתו של תובל גבירצמן ז"ל

חיים גורי כתב בשיר הרעות

"ונזכור את כולם, את יפי הבלורית והתואר"

ואנו זוכרים.

בהערכה וכבוד את אלה שציוו לנו את החיים

את אלה שמסרו נפשם למען עצמאות מדינת ישראל

את תולי כתלמיד – אי אפשר לשכוח

סיפורו גבורתו ואישיותו המיוחדת

הולכים עימי כבר שנים רבות

עם ילדיי ונכדיי

שיודעים לספר על תולי

התלמיד של סבא

עשתה נכון עירית חדרה

שמצאה מקום להציב אנדרטה לזכרו

אנדרטה המסמלת את תולי

פרחים בקנה.

אהיה גאה להביא את נכדיי לכאן.

לתולי כתלמיד היתה לי תמיד הבנה

היתה לנו אהבה משותפת – הכדורגל

את אביו זכיתי להכיר כחלוץ במדי "מכבי חדרה"

תולי אתה צריך ללמוד – אמרתי

יש לכם מפעל גדול שיום אחד אתה תנהל.

אך תולי יושב על חצי הכסא

רגליו בחוץ

מחכות לצלצול

את התקדמותו של תולי במישור הצבאי

ליוויתי בסיפורי החברים לכתה

תולי- קצין בשריון

תולי – מ"פ

את תולי על הטנק זכיתי לראות

בכביש המוביל לשדה התעופה בביירות

כששנינו לובשים מדי צה"ל.

השיר שכתבה רמה סמסונוב

בהשפעת הילד תולי היושב על החול

מתאר נכונה את העיניים של תולי

אך לא את אופיו.

לתולי היה לב חברי ענק

מוכן תמיד לעזור

היה אחד מסימלי הכתה הביולוגית י"ב 4

ובשל אופיו החברי שמוכן לעזור

לכל אחד גם בשעת קרב

שילם בחייו.

במילות השיר של רמה
תולי אינו מוכן לתת עינב לרינה
ועל כן נשאר לבד על החוף

אם מותר היה לי
לשנות את מילות השיר, הייתי משנה
" תוליק, הי תוליק תן לי עינב
תוליק מחייך ומושיט את היד
העינב הוא של תולי, כל האשכול
וגם לה לרינה מותר לאכול"

ומאחר והשיר כל כך מפורסם
ופירושים רבים לשם תולי נשמעים

אוסף בית,

"רינה יושבת בבית העלמין
יושבת ומביטה על שורת הקברים
בעיניים של רינה דמעות עגולות
כי תולי נפל במלחמת לבנון".

אנו המחנכים והמורים
נושאים עימנו את זכר בוגרינו
שנפלו
שותפים בכאב המשפחות השכולות
יהי זכרו ברוך.

ד"ר אריה לוקר – מנכ"ל תיכון חדרה

שואל אני את עצמי לא פעם ולא פעמיים איך מנער בן 18 כשהתגייס לצבא ונפל בהיותו בן 23, איך באותן חמש שנים קצרות נבנו תכונותיו של מנהיג, נדבך לנדבך, ופרצו בעוצמה שהשליכה על כל סביבתו. מנהיג שגילם לכאורה דבר והיפוכו: חבר לחבריו, אבא לחלקם, אוזן קשבת למצוקותיהם, המשחק עימם כדורגל, שרץ לדרךבנם להתאמץ כדי לנצח וכהרף עין, בשבריר של שנייה, נהפך מחבר למפקד המצליח להוציא מהם את המיטב, את הדיוק, את הדבקות בביצוע המטלות, וכל זה בשקט עם חיוך שובה לב. מתאר אותו מפקד פלוגת חי"ר מהגזרה המזרחית: "חיוך רחב ושקט של טוב לב, עיניים חומות נוצצות וברק של הגיון, פרצוף המביע חוכמת זקנים עם משובת - נעורים."

דורון תדמור: "בתרגילים היתה פלוגת מ' תופסת עמדות. קהלני ואלופי הפיקוד היו באים ולא מפסיקים לדבר בקשר בסוף התרגיל ולתת תשבחות שלא נשמעו בשום פלוגה אחרת. ההתייחסות אליו היתה אישית. הם היו אומרים: "מנחה, אני אוהב אותך, תמיד טוב לבקר אותך באימונים."

איך אפשר להסביר שנער - גבר בן 23. מצליח להשאיר נגיעה בכל אחד שעימו היה בקשר ישיר ועקיף, איך ספג כל אחד מתולי חלק מהווייתו ואישיותו, מבלי שהדבר יגרע ממנו עצמו?

חשובה לנו הנצחתו של תולי אך מעבר להנצחה של בננו אהובנו, אנו רואים ערך חינוכי ממדרגה ראשונה לחינוך הנוער על פי המורשת שהשאיר אחריו: אהבת הארץ, מחוייבותו לצבא, אהבתו לטנק שראה בו כלי הגנה ממדרגה ראשונה ודבקות במטרה. אנו

תקווה שכל מי שיעבור בכיכר, יעצור ויקרא את תולדות חייו בשלט
ההנצחה. ייתכן וידבק גם בו חלק מערכיו וממורשתו של תולי...

דרך ארוכה עברנו מיום אישור הקמת הכיכר ועד לגמר הביצוע.
מגיע שנודה לכל אלה אשר היו שותפים להקמת הכיכר:

תודה מיוחדת לראש העיר חדרה חיים אביטן שחשב שלכבוד יהיה
לעיר חדרה להנציח את תולי, יליד העיר, שגדל, צמח והגיע לאן
שהגיע בחייו הקצרים. בשם כל המשפחה, אנו מודים לך בהערכה
ובאהבה, על המחשבה, על החזון ועל הביצוע.

תודה למנכ"ל העירייה איקי צור שהחליט וחתך דברים לקידום
ולסיום העבודה בכיכר.

תודה לגבי שיטרית, מנהל המחלקה הבינתחומית באגף החינוך
בעיריית חדרה ש"ידו בכל ויד כל בו" על כל הסיוע בתכנון וביצוע
"חנוכת כיכר תולי".

תודה לאדריכל צביקה מחברת קו נוף על התכנון המיוחד של "כיכר
תולי".

תודה לאמן ישראל פרימו וג'סי מחברת נתיש על עיצוב הטוליפ.

תודה למפקד מפקדת שיקום ואחזקה אלוף משנה אמיר ניצן על כל
הסיוע; ליוסי ממרן ולאייל חדד על הכנת הצריח/מובטח מכל צידיו

אסיעכם בהצבתו בכיכר;

תודה לדני אחרק האחראי לגינון בעיריית חדרה שריכז את כל הגורמים הרלוונטיים להקמת האתר והשגת האישורים המתאימים.

תודה למהנדס העיר אבישי קימלדורף, לסגניתו אליסיה רובינשטיין, לשוש וייס, וסיגל הרשקוביץ מאגף ההנדסה על המקצועיות והסיוע בכל הנושאים ההנדסיים הקשורים להקמת הכיכר.

תודה לגבי אברג'יל, מנהל אגף תפעול ושיפור סביבה, ולעוזרו עזרא משה על טיפולכם בטיפוח ושמירת איזור סביבת הכיכר;

תודה לאלי זרקא, מנהל הסיירת העירונית, על הסיוע בנושאים של תנועה, פיקוח והתיאומים עם משטרת ישראל;

תודה לאהוד ואנה מנהל אגף אירועים ואחזקה על עזרתך ועזרת אנשיך על הכנת האתר לחנוכת "כיכר תולי";

תודה לרפי אדרי, מנהל מחלקת החשמל ולאנשיו על עבודתם המקצועית והמסורה בהקמת התאורה של הכיכר;

תודה לרז זהבי, יועץ ראש העיר ודובר העירייה ולשרה גרוס עוזרתו על עזרתכם בכל הקשור למדיה;

תודה לאלוף איל בן ראובן שהיה המג"ד של תולי במלחמת שלום הגליל, שהיה שותף מלא בעשייה מול גורמי הצבא השונים מתחילת הפרוייקט ועד לסיומו.

תודה לאלוף מאיר דגן מפקד החטיבה בזמן מלחמת שלום הגליל
שדחף לזירוז תהליכים;

שניהם, איל ומאיר מלווים את משפחתנו לאורך שנים. הערכתנו
נתונה לכם.

תודה לאלוף דני ביטון ראש אגף הטכנולוגיה והלוגיסטיקה של
צה"ל שדאג לכל האישורים הדרושים מכל דרגי הצבא ודאג
לביצועם - תודתנו נתונה לו.

הוקרתנו לקצינות הנפגעים רס"ן עידית ולסגן נטע שמלוות את
המשפחה ברגישות, שמוכנות לנתינה ולכל עזרה - תודה.

לסיים, תודנו לועדת השמות העירונית על אישורה להקמת "כיכר
תולי".

תקציר ~~הצורה~~ ^{הירייה} אהבה אנוס
אסליחה אלוה שאלו האצבד
באיבנו ישאלו כחייקי תוצה אהיכה

משפחת גבירצמן היקרה, משפחת קמינגר, האלוף במילואים מאיר דגן, האלוף במילואים איל בן ראובן, כבוד הרב הראשי של חדרה הרב ורנר, אורחים נכבדים.

אנו חונכים היום את כיכר תולי על שם רב סרן תובל גבירצמן זכרונו לברכה. תולי נולד בחדרה ומסמל את הבנים והבנות שחדרה התברכה ועדיין מתברכת בהם. ילדים עם עיניים בהירות ופנים שחיוך נסוך עליהם. ילדים שאוהבים את העיר ובולעים את החיים בה, את הנופים בסביבה את החוף המדהים שלה. בנים ובנות שממשיכים את המורשת של מייסדי חדרה לאומץ גבורה ונכונות להקריב אפילו את חייהם. כואב לחשוב שמניין השנים שעברו מאז נפילתו של תולי גדול ממניין שנות חייו.

29 שנים חלפו מאז נפל עלם החמודות בן ה 23 במבואות ביירות במלחמת שלום הגליל. גם אם עברו כמעט שלושה עשורים ישאר תולי תמיד סמל לחדרה במיטבה ובתפארתה. זכרו מונצח בחיינו יותר מפן אחד: בצבא ההגנה לישראל הוא יזכר כמפקד המוביל את לוחמיו במסירות נפש וכלוחם מצטיין הראוי לצל"ש. דורות של ילדים יזכרו אותו כתולי בשיר הילדים הידוע המנציח את עינו הזוהרות ככוכבים ואת אהבתו לים. בחדרה זוכרים אותו כבן העיר שנולד בה, גדל בה, למד בה וצבר בדרך חברים ואוהבים רבים. זכרו נותר עמנו מאז ועד היום, לא מעט בגין משפחתו הפועלת רבות להנצחתו ומעתה יזכר גם בזכות כיכר זאת שהוקמה על שמו. אבל הוא בעיקר יזכר לעד בלב אוהביו, בני המשפחה, חברים לנשק. העובדה שחלפו שנים רבות כל כך בלעדיו לא פוגמת כהוא זה בזיכרון החי בהם.

משפחתו של תולי פעלה במשך שנים על מנת להגיע ליום הזה. הכיכר שאנו חונכים היום מסמלת את תולי שהיה ואת תולי שאיננו. תולי הביא רק יופי לעולם

כמו הפרחים המפוסלים כאן וכמותם הביא שמחה לכל. צריח הטנק המוצב כאן הוא מאותו סוג שבו לחם תולי עד שנהרג בנסותו לחלץ לוחמים פצועים מנגמ"ש בוער. השילוב הזה של יופי ושמחת חיים ביחד עם גבורה ומסירות נפש הוא התמצית של תולי. הוא המעצים את אובדנו. מיום זה ואילך כל מי שיעבור ליד הכיכר יצפה בפרחים ובצריח ויקרא את הדברים להנצחתו יידע את דברי חייו ונפילתו של רב סרן תובל גבירצמן. כיכר זו תנציח את תולי גם בזיכרון הדורות הבאים: ילדים של היום שיתבגרו על פי המורשת של חדרה ישאו את זכרו עימם, בבגרותם ישמש להם דוגמא ומופת ויטווה עבורם את הדרך לאהבת הארץ ולנכונות להגן על מדינת ישראל.

בלב משפחתו חקוק תולי לנצח. בכיכר זו תורמת העיר את חלקה להנצחתו בקרב תושבי חדרה ולכל הבאים בשעריה גם בימינו וגם בעתיד. רב סרן תולי גבירצמן יהיו זכרו ברוך.

דבריו של מאיר דגן – ראש המוסד לשעבר –

בטקס חנוכת כיכר תולי 2011

חיותה, אהרון, ריתי, הנכדים, המשפחה, הרב ורנר שליטא, כבוד ראש העיר מר אביטן, לוחמים לנשק.

אני מודה שכבר אין לי שמחה בלב לראות את הצעירים מאחורה עם תג חטיבה.

פעם חשבתי שהזמן מקל על הכאב מכהה, משכיח את עוצמת חוויות המלחמה והאובדן של אחים לנשק. ככל שאני מתבגר כבר, ומותר לאמר מזדקן ושארית שערותי מלבינה, אני נוכח שהזמן אינו מכהה את עוצמת הכאב ולא משכיח, וכל פעם הדבר הופך להיות קשה יותר ויותר והזכרונות אינם מתערפלים ותחושת האובדן רק מתעצמת.

בשבילי, אני מודה, אני אינני צריך ימי זיכרון. זכרם של חבריי חיים איתי תמיד; הם הולכים איתי לכל מקום. אולי הזמן מצליח להשכיח או להסיח את הדעת ואולי במיוחד אני - לא מסוגל להשכיח את אלה מחבריי שנפלו, ואני מהדור שהשתתף ביותר ממלחמה אחת או שתיים או שלוש, ובמיוחד את אלה שנפלו תחת פיקודי והם אינם נעלמים בתהום השכחה. אין יום שאני לא נזכר במישהו. ואין פעם שאני לא עושה את הדיון עם עצמי ואני שואל תמיד את השאלה ולא תמיד יש לי את התשובה: "האם הייתי יכול לעשות אחרת ואולי היו נחסכים חיי אדם?" לא תמיד אני מוצא לזה תשובה.

בכל זאת אני רוצה להודות לכל אלה שנתנו את ידם לקרוא לכיכר הזאת על שמו של תולי ואם הדבר יביא לתודעת האנשים על מעשה של תולי וחבריו, את מחיר ההקרבה הנאמנות ומעל הכל את ערך החברות והרעות ההדדית שקיימים בין חברים לנשק - דיינו. ואולי פעם יעבור ההלך כאן וישאל מי היה תולי? מה היו מעשיו וחבריו? ודרך כך ילמדו על מחיר ההקרבה ואת סמל המופת של מעשה אישיותם המיוחדת רב לנו הדבר.

לכבוד לי להיות כאן היום אתכם. אני רואה בזה ביטוי של הערכה עם מבט מחנך לעתיד ואם הדבר יעזור וישמר את דמותו המיוחדת של תולי, את אומץ ליבו את הנכונות להקרבה, את נאמנותו לא רק למדינה ולא רק לחבריו אלא במיוחד גם למשפחתו - זה בעיני הסמל היפה לישראל היפה ומופת לכולנו. מי ייתן וזה באמת יהיו הקורבנות האחרונים.

הייתי רוצה לנצל את ההזדמנות הזאת לאחל לכולם שנה טובה ושלא נדע יותר מלחמות.

כיכר תולי - ע"ש רב-סרן תובל גבירצמן ז"ל

משחר ההיסטוריה טבוע באדם הרצון לציין את הזיכרון באמצעים חומריים, צורניים וצבעוניים את חשיבותם של אישים, מאורעות או אידיאלים. החומרים המשמשים להקמת אנדרטאות הם על פי רוב מהעמידים שניתן להשיג. משום כך מפוסלות אנדרטאות רבות משיש, מאבן, יציקות מתכת או לחילופין אובייקט טעון במשמעויות של זיכרון ואתוס מקומי כגון רכב משוריון, טנק, כנף של מטוס, מסוק ועוד. תרבות ההנצחה הישראלית היא תופעה ייחודית שאין דומה לה בעולם והיא חלק בלתי נפרד מהיום-יום שלנו.

בישראל אלפי אנדרטאות רשמיות ולא רשמיות. אנדרטאות המזכירות לכולנו את המחיר היקר שאנו משלמים על עצם קיומנו, על עצם זכות היותנו כאן ועכשיו. השכול בישראל הפך לאתר זיכרון עצום. הקוד האסתטי של האנדרטה ביקש להעניק להנצחה סמליות על-זמנית ועל-מקומית. פסלים, מבנים גנים ומוסדות יד לבנים הוקמו בכל עיר ופינה ברחבי הארץ, וכולם מצווים: לזכור. כך לבשה ופשטה צורה תרבות ההנצחה שלנו.

מאז תחילת שנות ה-50 של המאה שעברה הוקמו בעשרות ערים ויישובים בארץ בתי יד-לבנים. מבנים אלה תוכננו על-ידי מיטב אדריכלי ישראל, הם נטועים בדרך כלל בסביבה ירוקה, רועת, ולעיתים בסיבה סואנת ומשמשים לעתים קרובות בית שני למשפחות השכולות. השאיפה היא גם לקיים פעילויות חברתיות וקהילתיות בבתי הנצחה במשך כל ימות השנה לכן יצקו במבנים האלה תכנים ושימושים חברתיים-תרבותיים, צבאיים ואזרחיים, כגון אכסניות לחיילים ולבני נוער, ספריות עירוניות, גלריות, אולמי מופעים ומוזיאונים.

חדרה אינה חפה משכול, מהזיכרון הכאוב הקשור לגורלנו כאן בישראל. "יד לבנים – גן המייסדים" שבמרכז העיר – חדרה, מקום הנצחה לחללי מערכות ישראל שעוצב בידי הפסל דני קרוון, אנדרטאות רשמיות ולא רשמיות נפגוש גם לצידי המדרכות בכיכרות ובשוק העירוני.

השבוע העיר חונכת אנדרטה נוספת "כיכר תולי" ע"ש רב-סרן תובל גבירצמן ז"ל הממוקמת בפינת הרחובות ז'בוטינסקי רוטשילד. אנדרטה המשלבת מספר סמלים וסימבולים הקשורים עם האירוע הכאוב והסמלה רעיונית למומנטום הזיכרון. הכיכר שעוצבה על ידי האמן ישראל פרימו, עיריית חדרה וצה"ל פשטה ולבשה צורה של הנצחה. כיכר תולי" נבנתה ממעגלים מעגלים הבונים את סיפור הזיכרון באמצעות קוד האסתטי של הנצחה חומרית וצורנית קונקרטיה ומופשטת, על-זמנית ועל-מקומית.

מעגל הראשון, החיצוני, סמוך לכביש הסואן מציין את הדינאמיקה העכשווית של חיינו וכמעבר אל מעגלי הזיכרון... במעגל השני צמחייה ירוקה כסימן, כאות ואפילו כהוראה להתחדשות והמשכיות... הצמחייה זקוקה לאדמה, למים, לאור, לחום והשמש. המעגל השלישי, הפנימי, הוא ליבת הזיכרון. ליבת הזיכרון מוקפת חזית הבנויה מאבני בזלת וסלעים וולקניים שהובאו מרמת הגולן. ליבת הזיכרון הוא צריח "טנק המרכבה" שתולי ז"ל לחם עם חטיבה 188 והקריב את חייו. הצריח קבור בחלקו באדמה, הקנה כמצפן פונה אל רמת הגולן ומתכתב עם הרקיע השמימי בהיבט הרגשי, הרוחני העל זמני... לצידי הצריח שתולים מוטות פלדה המתנשאים לגובה של מספר מטרים ובצמרתם עלי פלדה צבועים בצהוב כתום של השמש, כפרח התקווה להמשכיות החיים.. בחלקם ללא עלים, יחדיו הם יוצרים דו-משמעות של חיים/מוות.

האנדרטה מביעה את מהות הזיכרון וההנצחה. אל מול יחד עם תחושת הכאב ללא מצרים, של אבדן, הפוגש את הכיכר יקלוט ויזכור את ההווה, את הקדושה ואת ההתעלות, ויחד עם זאת יחוש ממשיות בבחינת מקום והמשך זרימת החיים לבאים אליו. האסתטיקה של ההנצחה היא הסמלה של הזיכרון האישי והקולקטיבי במרחב המקומי וחלק בלתי נפרד מהאתוס הקיומי שלנו.

ד"ר אנטון בידרמן, מנכ"ל בית האמנים - מרכז לאמנות עכשווית, חדרה

המשך מעמ' 14

צבעוניים ומשמחים את רואיהם, ממש כפי שהיה תולי בחייו. הפרחים חלולים כסמל למה שלא הספיק בחייו, החלל שהותיר אחריו והחלל שנפער בחיי אוהביו מאז נפילתו.

צריח הטנק מסוג "שוט", שבו לחם תולי ולצדו נהרג, מסמל את מסירותו למדינת ישראל אשר על הגנתה נלחם, את אהבתו לטנקים ולחיל

לחלוק כבוד לזכרו, על הילד והנער שהיה ובגרון חנוק הוסיפה כי השנים הרבות שנפלו מאז נפילתו לא הקהו את הכאב.

ראש העיר חיים אביטן אמר כי תולי מסמל את הבנים והבנות שהעיר חדרה התברכה ועדיין מתברכת בהם. בנים ובנות שממשיכים את המורשת של מייסדי חדרה, לאומץ, גבורה, ונכונות להקריב - אפילו את חייהם.

ראש העיר סיפר לנוכחים כי זכרו של תולי מונצח בחיינו ביותר מִפֶּן אחד.

בצבא הגנה לישראל הוא ייזכר כמפקד המוביל את לוחמיו במסירות נפש, וכלוחם מצטיין הראוי לצל"ש.

דורות של ילדים יזכרו אותו כתולי משיר הילדים הידוע המנציח את עיניו הזוהרות ככוכבים ואת אהבתו לים.

בחדרה זוכרים אותו כבן העיר, שנולד בה, גדל בה, למד בה,

פרחים בקנה. כיכר תולי

וצבר בדרך חברים ואוהבים רבים, ומעתה ייזכר גם בזכות כיכר זו שהוקמה על-שמו. "בלב משפחתו חקוק תולי לנצח", סיכם ראש העירייה, "בכיכר זו תורמת העיר את חלקה להנצחתו בקרב תושבי חדרה וכל הבאים בשעריה גם בימינו אלה וגם בעתיד".

"כואב לחשוב כי מניין השנים שעברו מאז נפילתו של תולי גדול ממניין שנות חייו", אמר אביטן בטקס, "29 שנים חלפו מאז נפל תולי בן ה-23 במבואות ביירות. אך גם עם עברו כמעט שלושה עשורים, יישאר תולי תמיד סמל לחדרה במיטבה ובתפארתה".

השריון, ואת היותו חלק ממורשת הקרב של צה"ל. ראש המוסד לשעבר מאיר דגן אשר הכיר היטב את תולי מתקופת שירותם בצבא. דגן בירך את חדרה על חנוכת הכיכר המנציחה לוחם כתולי. אמו של תולי, חיותה, סיפרה למשתתפים הרבים שהגיעו

נחנכה כיכר ע"ש רב-סרן תובל גבירצמן

רס"ן גבירצמן נפל במבואות ביירות במלחמת שלום הגליל כאשר ניסה לחלץ חיילים פצועים מנגמ"ש בוער. כאשר היה ילד נכתב עליו שיר הילדים הידוע "תולי"

הסרת הלוט מלוחית הזיכרון

שנה לאחר מותו הוענק לו צל"ש אלוף הפיקוד על הצטיינותו במהלך המלחמה. בנימוקי הענקת הצל"ש נאמר: "רס"ן תובל גבירצמן ז"ל שימש כמפקד פלוגת טנקים במהלך מלחמת שלום הגליל. במשך כל תקופת הלחימה הוביל את החטיבה תוך השמדת טנקי אויב רבים. בנסותו לחלץ לוחמים פצועים מנגמ"ש בוער הקריב את חייו. במעשיו גילה אומץ לב, מסירות נפש וכושר מנהיגות".

הכיכר עוצבה בפרחי טוליפ מפוסלים וצריח טנק, אלמנטים אשר לדברי המשפחה מסמלים את חייו של תולי.

פרחי הטוליפ מלאים,

המשך בעמ' 16

מאת: נסים מסורי

הכיכר ע"ש רב-סרן תובל גבירצמן נחנכה השבוע במעמד ראש עיריית חדרה חיים אביטן, ראש המוסד לשעבר אלוף במיל. מאיר דגן, רב העיר האשכנזי הרב ורנר, אנשי צבא ולוחמים בעבר ובהווה. את הטקס הובילו בני המשפחה, שפעלו רבות להנצחתו, והביעו התרגשותם מהמעמד.

תובל גבירצמן נולד בחדרה בשנת 59', בן ליעקב וחיותה גבירצמן. ילד מלא חיים, חינוכי, עם ניצוץ בעיניים וחיוך שובה לב אשר כונה תולי בפי כל. כאשר היה בן 6 נפטר אביו, וכעבור מספר שנים נישאה אמו לאהרון קמינגר אשר גידל כאב את תולי ואחותו.

תולי סיים את לימודיו בתיכון

ראש העיר עם מאיר דגן ואהרון קמינגר

עצומה

טנק בכיכר

פורסם: 30/07/2011

בשבוע האחרון, באחת מהכיכרות המרכזיות בעיר חדרה הוצב טנק! כן, הכלי המפחיד הזה שמזכיר לכולנו את הרגעים הקשים ביותר בחיינו. רבים מאיתנו נאבקים בזכרונות קשים ממלחמות שבהם השתתפנו או איבדנו קרובים, והנה באה עיריית חדרה ומחליטה שאנו צריכים לקבל את הזכרונות האלו בפנים בכל פעם שאנחנו יוצאים למכולת.

כל המדינה בוערת כעת בנסיון להיפטר מביטויי אלימות ותוקפנות והתעסקות בלתי פוסקת בהפגנת כוח. אנו רוצים לחזור ולהיות מדינה שעל דגלה חרוטים החינוך, התרבות, הדאגה לרווחה ובריאות האזרח, סולידריות חברתית, ובעיקר - השאיפה לשלום וסיום הסכסוך המלווה אותנו מראשית קיומנו.

קצנו בהנצחת סמלי המלחמה והכח. הבה נתרכז בערכים ובשאיפות המסמלים באמת את הרוח הישראלית. (מה עם עץ זית למשל?)

עד לפני כשבוע צמחו בכיכר הזו פרחים בשלל צבעים אותם רמסו בשרירות לב כדי להניח את הטנק.

בשבוע הבא יתחילו עבודות לקיבוע הטנק במקום. אנא עזרו לנו למנוע זאת ולהחזיר לכיכר את הפרחים!

« יצירת קשר עם יוזמי העצומה

איריס פשיגודה 054-6300651. irisp2@walla.co.il

תתימות

14/10/11

אל: מערכת העיתון-ידיעות חדרה

מאת: אילונה (צאן) שטוב

הנדון: כתבה בעיתונכם מיום ה-12/10/11 - "מורשת קרב"

כתושבת חדרה, ילידת המקום ובת לראשוני העיר, אני עוברת מידי יום ב"כיכר תולי" ברחוב ז'בוטינסקי, נפעמת ונרגשת מאתר הזיכרון המרשים והמרגש שהוקם לאחרונה ע"י משפחת גבירצמן לזכר בנם הכה מיוחד, רס"ן תולי גבירצמן.

אין לי ספק שהושקעה בכיכר ייחודית זו מחשבה רבה ואני רואה בה יצירת מופת, מלאכת מחשבת, המסמלת את חיינו במדינה, שגובה מאזרחיה מחיר כה כבד של אובדן ושכול. הצריח מחד, שמופנה כלפי מעלה ומסמל את מלחמות ישראל שחווינו, ולצד, כנראה שעוד נחווה, ומאידך, הפרחים המסמלים יופי, פריחה ותקווה במדינתנו.

נדהמתי לקרוא בעיתונכם מיום רביעי ה-12/10/11, על כנס של קומץ אנשים מתושבי חדרה, על אופן הנצחתו של תולי גבירצמן ועל שליחת עצומה לראש העיר, הטוענת שהצריח מנציח אלימות, ומחזיר אנשים מסוימים לטראומות שהיו רוצים לשכוח. אין לי ספק שזו בחירתם האישית להביט ולפרש אתר זיכרון זה בדרך זו, ולא נותר לי אלא להצר על כך. לעומתם, יש ציבור רחב בחדרה, שאיתו שוחחתי אישית, הרואה במקום הנצחה זה, חלק בלתי נפרד מחיינו בארץ זו, ומשקף את נוף ילדותנו בארץ בכלל ובחדרה בפרט.

כמי שגדלה בשכנות לתולי ולבני משפחתו וראתה אותו חי ונושם את אוויר ילדותו ברחוב ז'בוטינסקי, אין לי ספק שזה המקום וזו הדרך להנציחו.

מיותר לציין שעבור משפחתו של תולי, משפחת גבירצמן ומשפחת הוכברג, אחת המשפחות השורשיות ביותר בעיר חדרה, משפחה שתורמת לזולת ללא לאות ועוסקת שנים במתן בסתר, ועבור רבים מתושבי חדרה, אין דרך מתאימה יותר ומאפיינת יותר להנציח את תולי גבירצמן-גיבור מלחמה אמיתי, בכיכר מעוצבת בצניעות כה רבה, המסמלת את רצוננו בשלום ובעתיד פורח יותר.

אילונה (צאן) שטוב

פקס מס' 04-6224810

14/10/11

אל:ראש עיריית חדרה מר חיים אביטן-איש

מאת:אילונה (צאן) שטוב – הסיגלית 16 חדרה, 38417

הנדון:כתבה בעיתון ידיעות חדרה מיום ה-12/10/11- "מורשת קרב "

כתושבת חדרה, ילדת המקום ובת לראשוני העיר, אני עוברת מידי יום ב"כיכר תולי" ברחוב ז'בוטינסקי, נפעמת ונרגשת מאתר הזיכרון המרשים והמרגש שהוקם לאחרונה ע"י משפחת גבירצמן לזכר בנם הכה מיוחד, רס"ן תולי גבירצמן.

אין לי ספק שהושקעה בכיכר ייחודית זו מחשבה רבה ואני רואה בה יצירת מופת, מלאכת מחשבת, המסמלת את חיינו במדינה, שגובה מאזרחיה מחיר כה כבד של אובדן ושכול. הצריח מחד, שמופנה כלפי מעלה ומסמל את מלחמות ישראל שחווינו, ולצדד, כנראה שעוד נחווה, ומאידך, הפרחים המסמלים יופי, פריחה ותקווה במדינתנו.

נדהמתי לקרוא בעיתון מיום רביעי ה-12/10/11, על כעסם של קומץ אנשים מתושבי חדרה, על אופן הנצחתו של תולי גבירצמן ועל שליחת עצומה אליך, ראש העיר, הטוענת שהצריח מנציח אלימות, ומחזיר אנשים מסוימים לטראומות שהיו רוצים לשכוח. אין לי ספק שזו בחירתם האישית להביט ולפרש אתר זיכרון זה בדרך זו, ולא נותר לי אלא להצר על כך. לעומתם, יש ציבור רחב בחדרה, שאיתו שוחחתי אישית, הרואה במקום הנצחה זה, חלק בלתי נפרד מחיינו בארץ זו, ומשקף את נוף ילדותנו בארץ בכלל ובחדרה בפרט.

כמי שגדלה בשכנות לתולי ולבני משפחתו וראתה אותו חי ונושם את אוויר ילדותו ברחוב ז'בוטינסקי, אין לי ספק שזה המקום וזו הדרך להנציחו.

מיותר לציין שעבור משפחתו של תולי, משפחת גבירצמן ומשפחת הוכברג, אחת המשפחות השורשיות ביותר בעיר חדרה, משפחה שתורמת לזולת ללא לאות ועוסקת שנים במתן בסתר, ועבור רבים מתושבי חדרה, אין דרך מתאימה יותר ומאפיינת יותר להנציח את תולי גבירצמן-גיבור מלחמה אמיתי, בכיכר מעוצבת בצניעות כה רבה, המסמלת את רצונו בשלום ובעתיד פורח יותר.

לפיכך, מר חיים אביטן, אני מודה לך מאד בשמי ובשם רבים מתושבי העיר (רשימת תומכים באופן הנצחתו של תולי גבירצמן, ופרטיהם האישיים נמצאת אצלי), על הסכמתך להנציח את אחד הלוחמים האמיצים ביותר מבני חדרה באופן כה ראוי. בטוחה אני שתמשיך כדרךך להשכיל ולהצעיד את עירנו בדרך קדימה בתבונה וברגישות אינסופית, כפי שאתה עושה, ללא לאות וללא השפעה מגורמים שונים בעיר, שלא תמיד מצליחים לראות כמוך את התמונה הכוללת.

יישר כוח!

בכבוד רב ובתודה על פועלך

אילונה (צאן) שטוב

הסיגלית 16-חדרה-38417

טל. 054-4303436, פקס-0810-046224

למסירה לאהרון קמינגר-מאריה פייגנבוים

שולח: Arieh Feigenbaum <ariehfm@gmail.com>

תאריך: יום שישי, 4 בסבמבר ב- 04:10

אל: rona ti@walla.com , <rona_ti@walla.com>

שלום אהרון היקר

חיפשתי את האימייל שלך כי יצא לי לקרוא במקרה כתבה על ההתנגדות בענין האנדרטה להנצחת תולי. קראתי וחזרתי וקראתי והתקשיתי להאמין כי הדברים אכן נאמרו.

הרגשתי בוש ונכלם למקרא "נימוקיהם" של המתנגדים. נדמה לי כי בדברי הבלע שיצאו מפיהם ישנה הוכה ניצחת לכישלון הטוטלי של מערכת החינוך במדינת ישראל שהוציאה מקירבה פירות כה באושים.

כשאנשים משוחחים איתי על החלטתי לרדת מישראל אני מביא תמיד כאחד הנימוקים (לא היחיד-היו רבים) את פרוייקט יד לבנים בחדרה. אני מספר על הפרויקט האדיר שהיית מוציאו אל הפועל. אני מתאר את כל שהקדשת לפרוייקט. ואני מוסיף כי ניסיתי לעזור לך כמידת יכולתי הדלה רק מאחר שדובר במטרה שהיתה קדושה בעיני ומאחר שראיתי את מאמציך הכבירים להצלחת הפרוייקט. זה היה החלום.

ושיברו של החלום הגיע עם השלמת הפרוייקט, כשנוכחתי לדעת "עבור" איזו אוכלוסיה הוא נעשה. הרגשתי שהדברים נעשו עבור קהילה שאינה ראויה לכך-ואני מדבר בלשון המעטה.

מה שקרה בענין האנדרטה לתולי מלמדני כי לא רק שצדקתי אלא שהדברים אף חמורים בהרבה.

כל שאני יכול לעשות הוא להתנצל בפני חיותה ובפניך על היריקה בפניכם מצד אלו שעבורם תולי הקריב את חייו.

לאמא של תולי שלום,

לא להספיד את תולי רציתי, אלא לומר לך מי זה תולי פלוגה מי בעיני.
 ביום רביעי בצהריים יצאתי מביירות דרומה, חלפתי ליד שדרת הטנקים של פלוגה מ',
 הסתובבתי חזרה – עצרתי ליד טנק המ"פ ואמרתי: "תולי, לך לא צריך לומר יישר כוח, נכון?
 יהיה בסדר". לנהג המילואים שלי אמרתי: "המ"פ הטוב ביותר של 188".
 קראתי בעיתון שתולי היה בטנק שנכנס ראשון ללבנון, תולי היה המ"פ שהוביל את פלוגתו
 המובילה את הגדוד, שהוביל את החטיבה שהובילה את האוגדה ממעבר הגבול ועד ביירות
 בלחימה רצופה של שישה ימים. בצורת הלחימה בלבנון, כשהכוחות לחמו לאורך צירים,
 משמעות הדבר – להיות טנק שני או ראשון, להיות במגע עם אויב – קדימה כל הזמן.
 כדי להוביל בקרב, כדי להיכנס לקרב חדש כל פעם מחדש, כדי לפעול בקור-רוח
 ובמקצועיות, כאשר פעולתך נוגדת את האינסטינקטים הראשוניים, הטבעיים – החייתיים
 כמעט של לחיות מחוץ לזה, של להתרחק, להסתלק, לתפוס עמדה במקום להסתער, כדי להוביל
 כך את יחידתך בקרב – אתה צריך להיות שיא, צריך להיות הטוב יותר בחטיבה.
 בשיחה עם תולי לפני כשנתיים וחצי על אפשרות חתימה לקבע כדי להיות מ"פ בחטיבה,

הסברתי לו מה זה מ"פ לדעתי. מ"פ זה הפלוגה, והפלוגה זה המ"פ, המ"פ אינו פוקד על אנשיו
 לבצע, אלא מביא אותם לידי ביצוע וברמה שקבע. המ"פ הוא קודם כל המנהיג, המ"פ מחנך,
 מאמן, המ"פ עושה את האנשים לחיילים, ללוחמים ומגבש את היחידים ליחידה, והמ"פ הוא
 חבר ואולי גם קצת אבא, ואז הפלוגה היא לא רק יחידה: היא גם קצת בית.

תולי נעשה סגן מפקד פלוגה מ' כדי להיות מ"פ בחטיבה, ואני עזבתי את החטיבה. חזרתי
 בראשית השנה לאוגדה, ואחד התרגילים הראשונים שראיתי היה תרגול מודל של פלוגה מובילה
 בשטח הררי, תרגול לקראת אפשרות כניסה ללבנון. המתרגל – תולי, מ"פ מ'.

כאשר נתן המג"ד פקודה לתחילת התרגיל, ענה המ"פ "כאן מנחה, היישר, סוף" (כלומר,
 "כאן פלוגה מ', היישר, סוף") ולא – כפי שיענו רוב המפקדים – "כאן קדקוד מנחה, היישר,
 סוף" ("כאן מפקד פלוגה מ', היישר סוף"). היה לי ברור ברגע זה כיצד ייראה התרגיל, היה לי
 ברור שתולי במצב של המ"פ זה הפלוגה, והפלוגה זה המ"פ.

כך היה תרגיל זה וכך האחרים, בהם ראיתי אותו. לכן, לא הפתיע כאשר תולי היה המ"פ
 המוביל בתרגיל הגדודי בשטח הררי; לא הפתיע גם לראות בתכניות החטיבה והגדוד למבצע
 בלבנון שתולי הוא המ"פ המוביל.

כדי להיות מ"פ מוביל במלחמה אתה צריך להיות שיא, וה"אתה" כולל את פלוגתך. כדי
 להוביל במלחמה אתה צריך להאמין בפלוגתך ולדעת, לא לחשוב, לא לקוות – ואפילו לא
 להאמין – אלא לדעת שכל חייל, צוות ומחלקה מבצעים באופן מושלם את חלקם כחלק
 מהיחידה, מהשלם. ולדעת שכל מפקד פועל ומפעיל את אנשיו, את צוותו ברוח המ"פ.

בתוך הקרב לא מאמינים בצדקת הדרך; מאמינים ביכולת המ"פ להנהיג וביכולת הפלוגה
 לבצע.

בתוך הקרב נלחמים על החיים האישיים והיחידתיים – ולא על הגנת המולדת; ורק
 כיחידה יכולתך.

כדי להוביל ברצף הקרבות של ששת ימי המלחמה ולסיימה ללא אבדות בנפש – צריך
 להיות שיא.

כזה היה תולי פלוגה מ', כזו היתה פלוגה מ' של תולי בששת ימי המלחמה ממטולה עד
 ביירות.

אני לא מספיד את תולי; משמעות הספד כזה היא הספד של פלוגה מ'; והפלוגה של תולי
 עדיין בלחימה.

בצד דבריהם וסיפוריהם של מפקדיו, חבריו וחיליו-אנשיו, רציתי לומר לך מי זה תולי
 פלוגה מ' בעיניי. זוהי אחת וקטנה של דמותו ואישיותו, שהיתה עולם שלם, לדעתי, ולו בפרק
 שהכרתי.

(מילים שלא נראונו אצולא)

תנאי

לא צבית ארטיק

אך משנה אשה

הולת אברה ב'

תולת אוקצנק

אני מביטה סביב

בא אתה אולם שלגות ארוק,

האחרים עלי סוף

ואחרי אתה מתק עינים.

אני למען לוג ולגה אר הטפורים

ולא די יו.

סופים צמתק מוצץ ב'

אשרים הוא נצמד, באמוני, ב' הלצה

ובא פנים אתה לב ומתק.

אני פוסק במהל הנאב פניו ארוק

לנוד כ' לזכר

וינצק בוי, שווי הית פ' איתו

כחני היינו (נאם אחר)

אני גם נצק שווי הית כ'אן -

היית נצק אלוהי ארץ.

04.08.2013

אזכרה לתולי ז"ל

אנו מתכנסים כאן בפעם ה- 31, ובאים אליך תולי פעם בשנה – שנה אחר שנה.

וזאת עקב העובדה שבמהלך השנה כל אחד עסוק בענייניו, מתבגרים, הילדים גדלים, מפעם לפעם הם שומעים על אותה מלחמה בלבנון, על הבקעה ועל בירות שבלבנון – הם כבר לא מבידילים בין מלחמת העצמאות – ששת הימים – וכו' אבל למרות זאת על מלחמת שלום הגליל הם יודעים כי אבא לחם שם, והם גם יודעים עליך, תולי, כי אבא סיפר.

וכך המורשת שלך מלווה את כולנו וכך גם אנו כאן.

זוהי דרכו של עולם, הזמן עושה את שלו, ומאידך, העובדה שהחברים באים לכאן, אומרת שאמנם כך, אבל לא שוכחים.

ההתכנסות כאן היא הרעות במיטבה. לא בחינם אהב רבין ז"ל את שיר הרעות, כי הרעות היא ערך שבלעדיו לא יוצאים לקרב.

היא ערך שמביאה את כולנו לכאן ותורמת גם לנו.

ביהדות, למסורת יש ערך של קדושה, שכך באה לידי ביטוי.

חיותה ואהרון, אנו כאן אתכם בחברות מלאה ובהערכה, מאחלים לכם הרבה בריאות ומקווים ש"הביחד" מקל ולו במעט על הצער של המשפחה.

זהו חלק ופן נוסף במורשת שלך, תולי, מעשה גבורתך מהווה מופת וימשיך להיות כך.

04/08/2013

יולי, שיא הקיץ, חום ואבק תולי נפרד ממני מתחת לרשת ההסואה ליד הטנק שלו
ביומה – הגזרה המזרחית.
" להתראות, בהצלחה ותזכור מאין באת ולאן אתה מגיע ",
" מחכה לך "
וכאן חיוך ענק " החיוך של תולי " חיוך שאומר הכל –
חיוך של מרוצה,
חיוך של אה... לא משהו ממך ציפיתי ליותר
או חיוך ביקורתי שהופנה מדי פעם למעלה – כמעט הכי למעלה.

חודש לפני אנחנו הנבחרת, פלוגה מ' גדוד 71 חטיבה 188
11 רביעיות לוחמים צעירים רכובים על טנקים מדוגמים מסודרים נקיים בדיוק כמו
שתולי אהב.
איזו אחריות מוטלת על ובאיזו מסירות תולי טיפל ואימן כל אחד מאיתנו לקראת
היום הזה, חוצים את קו הגבול מובילים את הכוחות רשת הקשר עירנית, מתוחה
ומעל הכל קולו של תולי – רגוע (גם כשצריך לפנות נפגעים) מקנה ביטחון, לא
הבנתי איך עושים את זה כל כך נכון?
תולי הוביל אותנו בתקופה הכי דרמטית שניתן בכלל לתאר בחיי אדם צעיר ונטע
בנו את התחושה והביטחון שאנחנו מסוגלים ויכולים למשימה הזו ולאחרות שעוד
נכוננו לנו.

תולי, לא הספקנו הרבה, במעט הזמן שהיינו יחד (וכולנו כאן היום היינו קצת
ביחד איתך) נשאר בנו משהו ממך משהו מאהבת האדם מהשאיפה לשלמות
מקצועית מהחברות והנתינה הרחבה הזו שהיתה סימן ההיכר שלך.
אנחנו מתגעגעים וזוכרים.

4.8.13

אנחנו מתגעגעים וזוכרים

"כשחילצתי את החייל מהטנק זיהיתי את הילד שגדל ליד בית הוריי"

ראש העיר צביקה גנדלמן נזכר בשלושה חיילים בני חדרה בהם פגש במהלך שירותו הצבאי ובסיפורי נפילתם. בראיון מיוחד ל"השבוע בחדרה" הוא אומר: "עדיין ממתנינים לנו איומים ביטחוניים"

ראש העיר צביקה גנדלמן

מאת: נסים מסורי

32 שנה שירת צביקה גנדלמן בצה"ל עד שהגיע לדרגת תא"ל. רוב השנים הוא היה איש שטח. התחיל בקומנדו הימי, נפצע ועבר לחיל השריון שם נותר עד תפקידיו האחרונים.

תחילה הוכשר כלוחם ומפקד טנק, בתום קורס קצינים היה מפקד מחלקת טנקים, מפקד פלוגה בעת כיבוש בינת ג'בייל במבצע ליטני, קצין אג"ם חטיבתי במבצע שלום הגליל ובהמשך קצין אג"ם של חטיבה 7 ומפקד חטיבה 7. תפקידים נוספים אותם נשא היו מפקד חטיבה 460, מפקד אוגדת המפץ, מפקד קורס מפקדי פלוגות ומפקדי גדודים ומפקד עוצבת געש.

תפקידו האחרון בצבא היה דווקא דיפלומטי, הוא שימש כנספח צה"ל בבריטניה, פינלנד ואירלנד.

עבור מי ששירתו בצה"ל שנים ארוכות, ליום הזיכרון יש משמעות אחרת?

"בנאום שלי בערב יום השואה אמרתי שהיום הזה לא מיועד לניצולים, כיוון שעבורם כל יום נושא עמו את הצלקות ואת הזיכרון של המלחמה ההיא. הדבר נכון גם לגבי משפחות השכול, לצערי, אני מכיר לא מעט כאלה. הורים שאיבדו את הילד שלהם לא צריכים את יום הזיכרון כי הילד מלווה אותם בכל יום והכאב הזה לא דועך גם במרחק הזמן. גם חייל שאיבד חבר, פקוד או מפקד, זוכר אותו וממשיך לשאת את זכרו לאורך השנים".

שלושה מחללי העיר חדרה הכיר גנדלמן מקרוב. לרגל יום הזיכרון ובראיון מיוחד ל"השבוע בחדרה" הוא מספר לראשונה על הקשר ביניהם. "את תובל גבירצמן, שכולנו קראנו לו תול, הכרתי מהעיר. בתקופה שהוא היה מ"פ בחטיבה 188 שנינו שירתנו

פיקד. תוך כדי הפעילות אמיר נהרג מירי מחבלים".

"ירון פיק גדל ממש ליד בית הוריי, אותו לא הכרתי באופן אישי, כשהתגייסתי לצבא הוא עוד היה ממש ילד. אני יודע שהוא היה ספורטאי מגיל מאוד צעיר, שיחק כדורסל במכבי חדרה ועסק בגלישת רוח. כמוני, הוא היה קצין בשריון ושירת בגדוד 'מרכבה'. בספטמבר 1990 היה תרגיל שריון. הייתי שם, זה היה חודשיים אחרי שקיבלתי את הפיקוד על חטיבה 7. תוך כדי התרגיל הטנק שבו שהה ירון התהפך. רצנו לחלץ את החיילים ובמקרה, אני הייתי זה שחילץ את ירון. כשהפכתי אותו, זיהיתי את הילד שגדל ליד בית הוריי".

אתה מרגיש ירידה במוטיבציה של הנוער לשרת?

"מאוד תלוי. בשבוע הבא נקיים את יום צה"ל בבית הספר למדעים ואמנויות. אנחנו מצפים לנוכחות גדולה של בני נוער ובהחלט מעודדים את הנוער בחדרה להתגייס לשירות משמעותי. בני הדור שלי זוכרים היטב שגדלנו לתוך תקופה שבה היה ברור שאנחנו מוכרחים לשרת כדי לשמור על המדינה. הייתי ילד בן 11 במלחמת ששת הימים ונער בן 17 ביום כיפור, ואם להגיד את האמת, כבר אז רציתי להתגייס. חיכיתי ללבוש מדים ולא הייתה לי מחשבה שנייה לפני שבחרתי בקריירה צבאית. הנוער היום גדל לאווירה אחרת, זו לא המוטיבציה שלהם שנפגעה, זו החברה הישראלית כולה ששינתה את פניה. אני מסתכל על האיומים שעדיין ממתנינים לנו בצפון ובשטחים ולצערי, בהיבט אחד אין שינוי. אנחנו מוכרחים לשרת כדי לשמור על המדינה. אני מקווה שחדרה תמשיך לשלוח נציגים לתפקידי הפיקוד הבכירים בכל החילות".

ברמת הגולן והיינו נוסעים יחד צפונה באופן קבוע. יצא לנו לשוחח הרבה בנסיעות האלה. הוא היה צעיר ממני בשלוש שנים והתרשמותי ממנו מאוד. הוא היה בחור נבון, אמיץ וטוב לב, עם יכולת ניתוח מרשימה ומנהיגות מאוד טבעית. כל המאפיינים האלה באו לידי ביטוי גם באופן שבו הוא נהרג. הוא רץ לכבות נגמ"ש בוער וניסה להציל את החברים שלו שהיו לכודים, ובדרך הוא נהרג מפגיעת פגז. זה היה במלחמת לבנון, בקיץ 1982.

"את אמיר מי-טל הכרתי בפו"ם. הוא היה בן גילו של תולי. בוגר 'אחד העם' כמוני ואח"כ הוא עבר לפנימייה הצבאית של הריאלי בחיפה. אמיר היה מורעל של גולני עוד מהטיירונוט. הוא היה מפקד מחלקה, קצין מבצעים, מ"פ, סמג"ד, מפקד סיירת גולני ומפקד גדוד 'ברק'. זה היה התפקיד האחרון שלו. אחרי ליל הגלשוניס, צה"ל החליט לצאת למבצע יבשתי לפגיעה

ביעדי טרור בדרום לבנון. דורון רובין היה מפקד המבצע וברוך שפיגל היה המפקד בשטח, והשתתפו בו סיירת גולני שעליה פיקד ארז גרשטיין שנהרג לימים בלבנון ממטען צד, שייטת 13 שעליה פיקד אלי גליקמן, היום מנכ"ל חברת חשמל וגדוד ברק שעליו אמיר

יד לבנים - חדרה

תובל גבירצמן
בן חיותה ויעקב ז"ל גבירצמן

26/06/59
04/08/82

כ' בסיון תשי"ט
ט"ו באב תשמ"ב

נולד ביום
נפל ביום

תובל גבירצמן

תובל, תולי, בן חיותה ויעקב ז"ל, נולד ביום כ' בסיון תשי"ט (26-06-59) בחדרה. בן שש שנים היה תולי כאשר מת אביו, מבעלי מפעל השימורים "פרי טעים". הוא נותר עם אמו ואחותו אורית בת העשר. אמו נישאה בשנית, וקשרים חדשים ואמיצים נקשרו בין בני המשפחה. ביחוד העמיק הקשר בין תולי לאמו.

תולי היה ילד שובב, מלא חן ומצוי תמיד בתנועה. ילדותו עברה עליו בסביבה פסטורלית בין עצים וצבעים: כר פעולה נרחב לשעשועים ולמשעי קונדס. יחודו וחינו של תולי היו בטבעיות ובפשטות שבהתנהגותו. היתה בו אהבה עזה לחיים וכל מה שאהב לעשות עשה מתוך התלהבות. הוא למד בבית הספר העיוני בחדרה. היו לתולי הכישורים המתאימים ללמוד, אבל הוא לא אהב להשקיע מאמצים בלימודים. הוא סיים את לימודיו במגמה ביולוגית בהצלחה ובלי מאמץ רב. תולי היה חברותי מאד. הוא היה חבר ב"מכבי הצעיר", נהנה לשחק כדורגל ולצפות במשחקי כדורסל. הוא אהב לקרוא ספרים

תובל גבירצמן

ורישומם ניכר עליו. בגיל זה למד לרכוב על סוסים. למרות שמשפחתו יכלה לממן לו בלא קושי את שיעורי הרכיבה, הוא העדיף לעבוד בחנות הסוסים בקיסריה ולממן את השיעורים משכרו. הוא היה חביב על בנות כיתתו והן ביקשו את חברתו. התנהגותו הטבעית והחופשית סחפה את מי שנמצא במחיצתו, והשרתה אווירה נעימה בכל בילוי. טוב לב, רגישות, חוכמה וכושר ניתוח מעולים התמזגו בו ויצרו אישיות אהובה על כל חבריו ולאחר מכן על פקודיו.

בצבא הוא החל את שירותו כמפקד טנק ואחר כך סיים קורס קצינים. הוא היה בעל רמה מקצועית גבוהה בנושא הטנקים והיו לו יחסי אנוש מצויינים עם חיילים. הוא שימש מ"מ ומ"פ שבזכות פיקודו נחשבה למעולה שבגדוד, והיה הטנק הראשון שנכנס ללבנון בציר המרכזי במלחמת "שלום הגליל". גם כמפקד עמדו לו חינו ואהבת החיים שבו. עשיית הדרוש בפשטות ובטבעיות, חיוכו הכובש ורצונו להגיע לתוצאות הטובות ביותר הקשו על המג"ד לכעוס עליו.

תובל גבירצמן

חיוכו השליו ושובה הלב והמבט שבעיניו היו מפשרים כל
כעס. יחסיו עם חייליו עוררו את קנאת עמיתיו. חייליו
נשמעו לו בחיבה מהולה בהערצה. מעולם לא נזקק להרמת קול.
היתה בו סמכות אדירה. הוא היה נחמד וסמכותי בעת ובעונה
אחת. כשסיים המח"ט שלו את תפקידו, הוא כתב לתולי מכתב
פרידה, ובו דברי הערכה על תפקידו כמ"פ: "אתה מנהל את
הפלוגה בצורה מצויינת באימונים ובתרגילים ברמה גבוהה...
ולי כמח"ט היתה הזכות לפקד עליך..." תולי לא החשיב
מעמד ודרגות. הוא לא סיפר על כך בבית, וכאשר נתגלה
המכתב במקרה המעיט בחשיבותו. את חייליו הוא סחף
במעשיו ובכח הדוגמא האישית שלו ומפקדיו אף התרו בו לא
אחת לבל ייחשף כל כך בצריח המפקד. קולו הבוטח, השליו
והאמיץ במכשיר הקשר בשעת קרב היה מקור בטחון לחייליו.
תולי נהרג בפגיעה ישירה בשדה התעופה של ביירות,
כאשר רץ תחת אש כבדה, ובידו מטפה, לעבר נגמ"ש בוער
שנלכדו בו לוחמים פצועים. על גילוי אומץ לב, מסירות נפש

תובל גבירצמן

וכושר מנהיגות, הוא זכה בצל"ש מטעם אלוף הפיקוד, אמיר דרורי.

תכניתו של תובל היתה ללמוד הנדסה תעשייתית ולחזור למפעל המשפחתי. מדי שלושה חודשים היה מחדש את החוזה עם צה"ל לאחר שמפקדיו שכנעו אותו להאריך את השירות לתקופה נוספת. תחושת החובה והאחריות הן שהכריעו. למרות גילו הצעיר רצו להטיל עליו תפקיד בכיר יותר - סמג"ד. אבל הפעם, גם כדי להקל על אמו שחרדה לגורלו, הוא החליט לשנות מסלול ולהשתחרר מצה"ל. הוא נפל שבועיים לאחר המועד המיועד לשחרורו. לאחר מותו הועלה תולי לדרגת רב-סרן.

מיכל, חברתו מילדות, אמרה עליו: "מה שסיפרו על תולי לא יוכל אף פעם למצות את מה שהוא היה - הוא היה סמל החיים, הוא היה החיים עצמם."

כִּלְבָּנוּ שְׂנֵאֵלָה עֲלֵמָיוּ דְהוּ הוּם יִלְבְּאוּ חַתְּמֵיךְ

זמן חדרה

22

הולך ומתחזק

דותן הראל, שזכה בתואר "מר ישראל", שוקל לפרוש בגלל התקרבותו לדת חדשות * תומר קרן

20

כבתוך שלהם

עיריית אור-עקיבא הקימה חניון על שטח השייך לקופת חולים. בית המשפט קרע אותה חדשות * זיו גולדפישר

16

חסרי אחריות

בקניון החדש בחדרה צפצפו על החוק ופתחו במסחר ללא אישורי בטיחות הנדרשים הכיכר המרכזית * זיו גולדפישר

מרח מקומי

www.nrg.co.il
כל מה שקורה בשכונה

טוליך שותק כמעט נעלב

אנשיק לוי שר עליו שיר, אבל התושבים בחדרה לא זוכרים חסד לקצין השריון תובל (טוליך) גבירצמן שנפל במלחמת לבנון * הם דורשים מהעירייה לסלק את האנדרטה שהוצבה לזכרו במרכז העיר // זיו גולדפישר, עמ' 18

הרברט סמואל 3

(צמוד לכיכר המשטרה) 04-6221858

39⁹⁰ -1

5 חולצות לבי"ס

טוליק, היי טוליק

עיריית חדרה הקימה אנדרטה לזכרו של תובל (טוליק) גבירצמן שנפל במלחמת לבנון * תושבים בעיר מביעים התנגדות לאנדרטה * הזמר אושיק לוי, ששר על טוליק: "אפשר להנציחו בצורה אחרת"

האנדרטה לזכר טוליק. הלוחם המהולל נמצא בעין הסערה

צילום: אסף פרידמן

רים. אפשר לעשות הנצחה אחרת. לא חייבים לשים טנק. טוליק היה מלח הארץ. הוא בא ממשפחה מאוד מפורסמת בעיר. קטונתי מלשפוט, אבל בהחלט אפשר למצוא דרכים שונות להנציח אותו.

מעיריית חדרה נמסר בתגובה: "האישור להקמת האנדרטה להנציח את רס"ן תובל גבירצמן עבר את כל ועדות העירייה וניתן על פי דין גבורתו של לוחם השריון רס"ן תובל גבירצמן, אשר בגינה הוענק לו צל"ש לאחר מותו, ידועה לכול. כך גם הערך שבהנצחתו. עם זאת, פנייה זו של התושבים מובאת לראשונה לפתחה של העירייה, ואנו נרדן בה בכובד ראש וברגישות הראויה."

זיו גולדפישר

וכושר מנהיגות. גבירצמן, שנקבר בבית הקברות בחדרה, נודע בציבור הרחב בעיקר בזכות השיר "טול" יק" שכתבה עליו המשוררת רמה סמסונוב, חברת המשפחה. "טוליק יושב לו בשקט בחול, יושב ומביט על הים הכחול, העיניים של טול" יק שני כוכבים, ואוכל הוא בנחת אשכול ענבים". השיר, שהולחן על ידי נפתלי אלטר, בוצע לראשונה על ידי אושיק לוי בפסטיבל שירי הילדים בשנת 1978, ארבע שנים לפני מותו של טוליק שעליו נכתבו השורות המפורסמות.

לוי, שהשיר הפך לאחת היצירות המזוהות איתו ביותר, אומר כי הוא מבין את התושבים. "זאת אכן בעיה, אי אפשר להתעלם ממה שהם אומ"

אותנו מראשית קיומנו. קצנו בהנציחת סמלי המלחמה והכוח. עד לפני שבוע צמחו בכיכר פרחים בשלל צבעים שנרמסו לטובת הצבת הטנק. אנא עזרו לנו למנוע זאת ולהחזיר לכיכר את הפרחים."

גבירצמן (טוליק) היה לוחם מהיר לל, ובאתר שהוקם לזכרו נכתב כי ביום קרב אחר בלבנון השמי"דה יחירתו 20 טנקים טוריים ויצ"א בלא פגע. גבירצמן נהרג בשדה התעופה בבירת לבנון ב-4 באר"גוסט 1982, מפגיעה ישירה, כאשר רץ תחת אש כבדה ובידו מטף כיבוי אש לעבר נגמ"ש בוער שנלכדו בו לוחמים פצועים. הוא זכה, לאחר מותו, לצל"ש מאלוף אמיר דרורי על גילוי אומץ לב, מסירות נפש

לכולנו את הרגעים הקשים בחיינו. רבים מאיתנו נאבקים בזיכרונות קשים ממלחמות שבהן השתתפנו או איבדנו קרובים, והנה באה העירייה ומחליטה שאנו צריכים לקבל את הזיכרונות האלה בפנים בכל פעם שאנחנו יוצאים למכולת."

לדברי התושבים, לא ייתכן כי בזמן שבמדינה נעשים ניסיונות למגר את האלימות והתוקפנות, העירייה תציב אנדרטה שיש בה סממן של מלחמתיות.

"אנו רוצים לחזור ולהיות מדינה שעל דגלה חרותים החינוך, התרבות, הדאגה לרווחה ובריאות האזרח וסולידריות חברתית", כותבים התושבים במכתבם. "אנו שואפים לשלום ולסיום הסכסוך המלווה

29 שנה לאחר שנהרג בשדה התעופה בכיירות במלחמת לבנון, החליטה עיריית חדרה להנציח את זכרו של רס"ן תובל (טוליק) גבירצמן, יליד העיר, באנדרטה בכיכר שבפינת הרחובות רוטשילד וז'בוטינסקי.

האנדרטה היא צריח של טנק ישן, ובכך היא מנציחה את גבירצמן, שהיה לוחם בחיל השריון, והטנק שלו היה הראשון שנכנס ללבנון במלחמה.

ואולם התושבים המתגוררים סמוך לכיכר יוצאים נגד ההחלטה להציב כלי מלחמה סמוך לבתייהם. בעצור מה שחתמו עליה כמה עשרות תושבים נכתב: "במרכז שכונת מגורים הוצב טנק, הכלי המפחיד שמוזכר

גבירצמן ז"ל קיבל צל"ש

מקצועיות של בית חולים עם שירות אישי של מרפאה פרטית

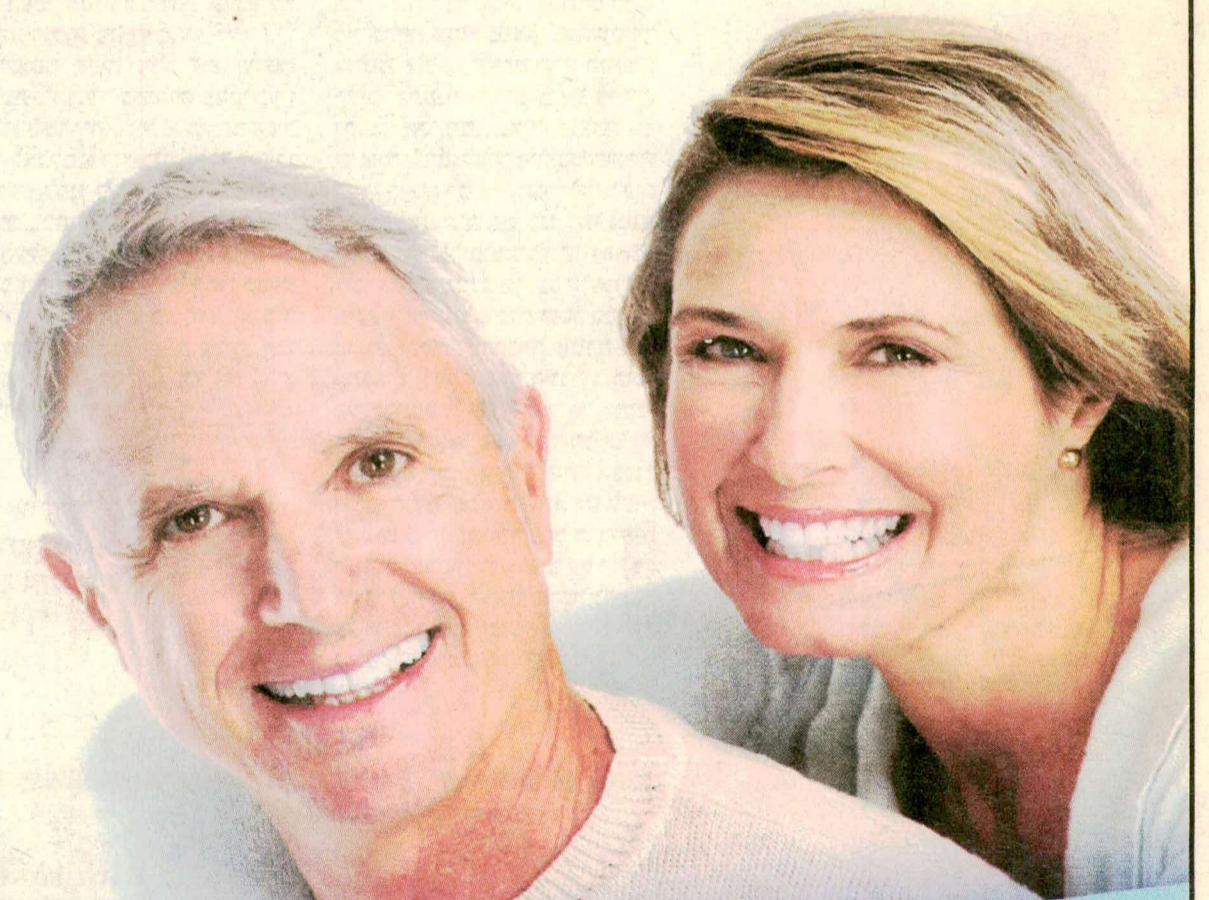
חיוכים.

מרפאת השיניים הפרטית בביה"ח לניאדו, נתניה.

- השתלות שיניים וטיפולים מורכבים.
- שיקום לסת שלמה ביום אחד.
- כירורגיה דנטלית כולל הרמות סינוס, בניית עצם והזזת עצב.
- וועדה רפואית מייעצת.
- צוות רפואי מיומן ובעל ניסיון רב בתחום השתלות שיניים.
- טיפולים בהרדמה מלאה בניהול ופיקוח מנהל מח' הרדמה של ביה"ח.
- צילום CT ופנורמי במקום.

לבדיקה ויעוץ חינם:

*** 8898**

חיוכים
רפואת שיניים בטכניקות מתקדמות
www.smiles.org.il
*המצולמים אינם מסופלים של המרפאה

כצאי / קרוא
 מאת: שירה מוראל

אישה מעבר לים

מאת שרית ישי-לוי

"אישה מעבר לים" הוא רומן מרתק, מסעיר, סוחף ומטלטל, הנכנס אל הלב ולא מרפה, משתרע על פני שלושה דורות ומגולל סיפור על עוצמה נשית ואומץ של שלוש נשים חזקות הניצבות מול ייסורים שהגורל ממטיר עליהן, ומחפשות את זהותן ועברן הלוט בערפל.

האחת צעירה שבעלה עזב אותה, השנייה אם שנעלמת לשעות רבות מידי יום ואיש לא יודע לאן, והשלישית אישה מסתורית שנטשה תינוקת בת יומה במנזר. כל אחת עוברת תהפוכות בחייה, והסופרת קושרת ביניהן בכישרון כתיבה נפלא, במטבעות לשון בלתי נשכחים, נוגעת בנימים עמוקים של אהבה ושנאה, שיברון לב, דם יזע ודמעות, עד לאהבה הגדולה שתנצח נגד כל הסיכויים. הסיפור מתרחש בין רובע בפריז לתל אביב בשנות ה-50 לירושלים המנדטורית ועיירה באנגליה. הרומן מעניין וקריא, אף כי לדעתי, הקונפליקט העיקרי בין הבת לאימה הסתיים מהר מידי ולא פותח מספיק. כקוראת ציפיתי למשהו יותר מסעיר בסוף.

סרטים באולם רנה שני

2/6/2019 יום א' בשעה 16:00 סיקרט סופרסטאר
 16/6/2019 יום א' בשעה 16:00 טרם נקבע
 30/6/2019 יום א' בשעה 16:00 זה בידיים שלך

לפרטים נוספים: ננה הסל 8007997-054

מי מכיר? מי יודע?
 מאת: יצחק (צ'קה) גולדפינגר

רמה סמוסוב

הכתבה הפעם מוקדשת לבת חדרה רמה סמוסוב שעשתה קריירה כזמרת מצו-סופרן, מורה לפיתוח קול, שחקנית וסופרת ילדים.

רמה סמוסוב נולדה בחדרה ב-14 לאפריל 1921 לאהרון סמוסוב ממייסדי חדרה ולזינה (רבקה) חבקין. עם תום לימודיה בחדרה עלתה לירושלים ולמדה הוראה בסמינר למורים בית הכרם. בסיום לימודי ההוראה המשיכה בלימודי מוזיקה באקדמיה למוזיקה בירושלים ובבית ספר לזמרה בניו יורק. נישאה לבעלה הראשון יחיעם וייץ ממפקדי הפלמ"ח (שנפל לאחר מכן ב"ליל הגשרים" - 1946).

היא הופיעה כזמרת עם התזמורת הפילהרמונית הישראלית, עם תזמורת רשות השידור ועם התזמורת הסימפונית חיפה, והופיעה גם רבות כסולנית באופרה הישראלית. במקביל הופיעה ב"רומנסרו ספרדי" עם יוסי באי, יהורם גאון ומקהלת צדיקוב. באמצע שנות השבעים חברה לבן חדרה נוסף - שלמה גרוניך, שהלחין עבורה שירי משוררים רבים (נתן אלתרמן, נתן זך ואחרים). הוא גם ליווה אותה בהופעותיה.

כאשר הגיעה לגיל 50 החליטה לפרוש מהבמה ולעבור ללמד בבית ספר לאמנות הבמה "בית צבי" ברמת גן שם כיהנה בתפקידה כמורה 20 שנה. במהלך היותה מורה החלה גם לכתוב ספרי ילדים. רמה סמוסוב זכתה במדליית זהב בעבור השתתפותה בפסטיבל המער הדמוקרטי במוסקבה בשנת 1957. התגוררה רוב שנותיה בתל אביב שם זכתה גם לתואר יקירת העיר תל אביב בשנת 2000. לרמה סמוסוב בן יחיד מנישואיה השניים לאדריכל יצחק ישר וחמישה נכדים. היא נפטרה ב-21 לאוקטובר 2012 (בת 91) ונקברה בבית העלמין הישן בחדרה.

רמה סמוסוב כתבה את השיר "טוליק" לזכרו של רב סך תובל גבירצמן בן חדרה שנפל בשנת 1982 ב"שלום הגליל". הלחין נפתלי אלתר. שר אושיק לוי. השיר מופיע באלבומה היחיד של רמה סמוסוב.

ממעמד הר סיני עד תיקון ליל שבועות מאת: יאשיהו וולשטיין

הייתי תלמיד כינה ט' בישיבת בני עקיבא בנחלים. זו הייתה שנתי הראשונה מחוץ לקן המשפחתי שלי. לקראת תום ימי ספירת העומר הכינו אותנו לפעילות בה מעולם לא התנסיתי בעבר: "תיקון ליל שבועות". נאמר לנו שבאותו לילה אנחנו אמורים להיות ערים ולהתמיד בלימוד עד הבוקר. התמלאתי חששות. פחדתי שלא אוכל לעמוד במשימה ושאעשה לעצמי בושות. התמדל מדלי ובעייתי נפתרה במפתיע - "חטפתי" הצטננות שלווה בחום גבוה ו...חסל סדר פחדים. למחרת הרגשתי טוב יותר והפכתי להיות הצד המקנא לאחר שחברי שקינאו בי לילה קודם, סיפרו לי בהתלהבות על הלילה הנפלא. מאז הקפדתי מידי שנה להשתתף ולהיות מלילות שבועות מחכימים ומלאי הוד.

מהו "תיקון ליל שבועות"? על פי המסורת, כולנו נכחנו במעמד הר סיני. דא עקא, לרובנו נשתכח האירוע ואולי ישוב אלינו הזיכרון למקרא השורות הבאות. מעמד הר סיני היה אירוע מקראי מכונן ומעמד מעורר אימה: ענן כבד, ברקים, קולות, קול שופר הולך וחזק, אש ועשן והשמעת הדיברות בדיבור אלוהי: "משה ידבר והאלוהים יענו בקול". אלוהים התגלה לבני ישראל בהר סיני וכתר עימם ברית כנגד זאת הם התחייבו לשמור את מצוות התורה ובראשן עשרת הדיברות. השם "תיקון ליל שבועות" הגיע מספר הזוהר, שם מופיעה המילה הארמית "תיקון" שפירושה בעברית "קישוט". כלומר, האנשים שאומרים את ה"תיקון" הם השושבינים המקשטים את הכלה - התורה, במהלך הלילה, לקראת כניסתה לחופה למחרת בבוקר, בעת קריאת עשרת הדיברות. תיקון ליל שבועות הוא לילה שמחבר בין כל קצוות היהדות ומזכיר לנו שמלבד כל השוני, הפירוד והדעות החלוקות סביב קיום מצוות התורה, יש דבר המחבר את כולנו - התורה. זהו לילה בו נשארים ערים עד עלות השחר, לומדים וקוראים בתורה ובספרים אחרים שמזכירים לכולם שעוד לפני שהתפזרנו לקבוצות ולמגזרים, היינו מאוחדים ביחד סביב ספר הספרים. מה שיפה בלילה הזה שכל אחד יכול לפתוח את הספר העתיק בעולם ולהרגיש מחובר אליו בצורה בלתי נתפסת.

בבית הכנסת "ישי" (יחד שבטי ישראל) בו חברי ואני מתפללים, אנו מקיימים מידי שנה לימוד הכולל תיקון ליל שבועות מחצות עד 05:00 בבוקר. את רוב נושאי הלימוד, כמו "יום הדין על לימוד תורה" או "מגילת רות - ייאוש האיש מול אחריות האישה", מעביר בצורה עניינית ומעניינת רב בית הכנסת הרב אהרן דרילמן.

יום שני כה כסלו

23.12.19

טקס חנוכת מכולת מורשת גדוד 71 חטיבה 188

כמה מילים בנימה אישית, לאחר מלחמת ששת הימים בעמק דותן וברמת הגולן, עלינו עם האלוף משה בריל ל"עליקה" גדוד 74. בכניסה לסוריה במלחמת יום הכיפורים התמקמנו ב"טרנג'יה".

ומכיוון שהמכונת הפרטית שלי גם נכנסה ל"טרנג'יה" היות שלא היה לנו שום רכב אחר, באחד הימים נסעתי למחנה ירדן- ושם ניגש אלי סרן בשם נבו, שאל אם אני מוכן לעזור בהקמת גדוד נוסף לחטיבה, הסכמתי, ומשם הכל התחיל ונמשך למעלה מ-20 שנה.

האירוע כאן היום הוא משב רוח רענן בהתייחסות למורשת, והצד החינוכי שבה.

כאשר סיפרו לי על חידוש חדר המורשת במתכונתו הנוכחית על הרעיון והטקס, באופן ספונטני אמרתי לו "זה בעיני טעם של פעם".

טעם של פעם, זו החלטה של כמה דורות של מגד"ים בגדוד. שראו מעבר לכוונת של הטנק גם את הקניית הערכים למפקדי וחיילי הגדוד, לא הסתפקנו בדיבורים אלא יחד משלב הרעיון עברנו לביצוע, בסיוע של ידידי הגדוד בארץ ובחו"ל. ובצד כמה פרויקטים שעשינו במהלך התקופות, ארגנו ופתחנו את חדר המורשת מתוך הכרה שחייל הלומד את עברו של הגדוד- ובגדוד 71 יש עבר עוד לפני הגיעו ל-188, הכרת הלוחמים שנפלו, הזדהות עם גבורתם יוצרת חייל הרבה יותר ראוי, וזה גם מילוי חובה בסיסית של שימור המורשת וגם חיילים עם יותר מוטיבציה.

ומכאן המסורת של שי פסח לחיילים קשי יום של אירועים שונים והיה ברור שמחנה יונתן הוא הבית של הגדוד.

וכאשר בא השינוי והמחנה הפך למגורי גדודים שונים, ואני ביקרתי במקום מראה חדר הזיכרון העזוב גרם לעוגמת נפש רבה. ואין צורך להסביר מדוע.

כאשר סיפרו לי על הפעילות המבורכת והראויה לשבח של המגד' הנוכחי סא"ל מיקי שרביט אמרתי מה שאמרתי, ואני באמת חושב כך. ועל כך מגיע לצוות הפיקוד הנוכחי למיקי המגד' לאנשי פלוגה מ' שמקפידים להגיע לימי זיכרון כבר 38 שנים הרבה הערכה.

לא סתם יצאו מהגדוד טולי, עוזי, ושאר החללים זיכרונם לברכה, אפשר להרחיב מכאן עוד הרבה על גבורתם.

ולסיום, אדגיש כי מכאן יצאה המשימה להקמת אתר ברק, כאשר המגד"ים הפכו לסמחט"ים ולמחט"ים. וסיפורו של אתר ברק עוד יסופר.

לאחר למעלה מ-40 שנה של הגדוד כאשר נמצאים עימנו גם המפקדים בתקופות אלו נאחל עוד הרבה שנים של הגנה על המולדת ושגשוג הגדוד.

יהושע טלר

80 לידעות אחרונות השער שלי

נורית דאנוש

נפילה רס"ן תובל גבידצמן
5.8.1982

ידיעות אחרונות

העיניים של טוליק

פסטיבל שירי הילדים היה חלק חשוב בנוף ילדותי בשכונת גבעת ציון בא"ש. ב-1978 התאספנו כל ילדי השכונה לשידור החגיגי של התחרות. זו הייתה חגיגה. התכוננו, הרגשנו שותפים, למדנו את השירים בעל פה ושרנו אותם.

בשידור שזכה לרייטינג של 90 אחוז, שר אושיק לוי שיר שקט. "טוליק" קראו לשייר. אז לא ידענו מי הוא הילד טוליק. התפעלנו ממשו הנדיה, ומילות השיר הצליחו לתפוס אותנו. גם אנחנו ישבנו על החול בשפת הים, גם אנחנו אכלנו אשכול ענבים, גם אנחנו אהבנו כילדים.

ב-4 באוגוסט 1982 נפל רס"ן תובל גבידצמן. קצין צה"ל, יפה בלורית ותואר. הוא נהרג בקרב עקוב מדם בו נהרגו 19 חיילים בעיצומה של מלחמת לבנון הראשונה. אחרי מותו הוענק לרס"ן גבידצמן צל"ש. בזמן שחבריו תפסו מחסה,

הוא התרוצץ כדי להציל את חייהם.

ואז פירסם "ידיעות אחרונות" כי גבידצמן הוא הילד טוליק. ואני, נערה צעירה באשקלון שיודעת את מילות השיר בעל פה, נדרכתי. הילד טוליק מהשיר הוא הקצין המעוט. נשאבתי ללמוד את הדמות של הילד שהפך לגיבור. גי' ליתי שהיה אמור להשתחרר, ונשאר על מדים בצו 8 בגלל המלחמה. למדתי שבגיל 6, כשאביו נפטר, הוא למד את האוברן והפך לבוגר ואחראי שדואג לאמא, למשפחה ואחר כך לחייליו.

מעולם לא יצרתי קשר עם משפחתו, אבל לאורך כל שנות בגרותי תובל היה עבורי דמות מעוררת השראה. הוא היה מודל אמיתי בכל תחנות חיי. בכל תפקיד שמילאתי - כאמא, כמרצה, כדירקטורית, חזרתי אליו וניסיתי בכל כוחי להיות ראויה במעשי לדמותו.

השיר על הילד בחוף הים עם הענבים שהפך למפקד ליי-מדר אותי את עוצמתם של החיים. הוא לימד אותי שבמדינה שבה אנחנו חיים הערכות ההרדית היא אבן יסוד. שפה, בארץ הזו, השמחה והעצב מתחברים, ואנחנו חייבים להיות ראויים. ראויים לרס"ן תובל גבידצמן ומחויבים לפעול למען חברה טובה יותר, ערכית יותר, אוהבת יותר, מכילה ותמימה - כמו טוליק שיושב לו בשקט בחול ואוכל אשכול ענבים.